

3.5.2017

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

10 – 2017

Kokousaika: 3.5.2017 klo 18.00 – 21.40

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

10 – 2017

Mötestid: 3.5.2017 kl 18.00 – 21.40

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

3.5.2017

---

207 §.....	8
Esityslistan asia nro 5.....	8
IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN TOIMINTAKYVYN TUKEMISESTA JA IÄKKÄIDEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUISTA ANNETUN VANHUSPALVELULAIN MUKAISEN SUUNNITELMAN SEURANTA.....	8
Valtuutettu Hakanen.....	8
Valtuutettu Ebeling.....	8
Ledamoten Brettschneider.....	9
Valtuutettu Asko-Seljavaara.....	10
Valtuutettu Karhuvaara.....	11
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro).....	11
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	12
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro).....	12
Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro).....	12
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	13
Valtuutettu Saarnio.....	13
Valtuutettu Vuorjoki.....	14
Valtuutettu Ingervo.....	15
Valtuutettu Karhuvaara.....	16
Valtuutettu Hursti.....	16
Valtuutettu Muurinen.....	17
Valtuutettu Anttila.....	18
Valtuutettu Asko-Seljavaara.....	19
Valtuutettu Lindell.....	19
Valtuutettu Vuorjoki.....	19
Valtuutettu Abdulla.....	19
Valtuutettu Anttila.....	20
Valtuutettu Huru.....	20
Valtuutettu Puhakka.....	21
Valtuutettu Hakanen.....	21
Valtuutettu Saarnio.....	22
Valtuutettu Hursti.....	22
Ledamoten Månsson.....	23
Valtuutettu Vuorjoki.....	23
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	24
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	24
Valtuutettu Mäkimattila.....	25
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	26
Valtuutettu Anttila.....	26
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	27
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	27
Valtuutettu Sademies.....	27

3.5.2017

Valtuutettu Abdulla.....	28
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	28
Valtuutettu Ikävalko	29
Valtuutettu Abdulla.....	30
208 §.....	30
Esityslistan asia nro 6	30
HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI 2016	30
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	30
Valtuutettu Hakanen	32
Valtuutettu Karhuvaara	33
Ledamoten Wallgren.....	34
Valtuutettu Stranius	34
Valtuutettu Ingervo.....	35
Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Hakanen	36
Valtuutettu Peltokorpi.....	37
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	37
Valtuutettu Peltokorpi.....	38
Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Hakanen	39
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	40
210 §.....	41
Esityslistan asia nro 8	41
KUNNAN ASUKKAAN ALOITE PAREMMASTA KÄVELY-YMPÄRISTÖSTÄ RAUTATIEASEMALLE	41
Valtuutettu Valokainen.....	41
211 §.....	41
Esityslistan asia nro 9	41
RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE HELSINGIN KAUPUNGIN LIITTYMISESTÄ ICORN-VERKOSTOON.....	41
Ledamoten Finne-Elonen	41
Ledamoten Wallgren.....	42
212 §.....	43
Esityslistan asia nro 10	43
VALTUUTETTU PIA PAKARISEN ALOITE YHDEN LUUKUN PALVELUJEN KEHITTÄMISESTÄ YRITTÄJIÄ VARTEN	43

3.5.2017

Valtuutettu Pakarinen	43
213 §.....	45
Esityslistan asia nro 11	45
VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITE AVOIMUUSPERIAATTEESTA KAUPUNGIN JOHTAJIEN TAPAAMISISSA.....	45
Valtuutettu Hakanen	45
Valtuutettu Muttilainen	46
Ledamoten Wallgren.....	46
Valtuutettu Hakanen	47
Ledamoten Månsson	47
Ledamoten Wallgren.....	48
Valtuutettu Stranius	48
Valtuutettu Hakanen	49
Ledamoten Månsson	49
214 §.....	50
Esityslistan asia nro 12	50
VALTUUTETTU MARI RANTASEN ALOITE KOIRAVERON POISTAMISESTA	50
Valtuutettu Hyttinen	50
Valtuutettu Lovén.....	51
Valtuutettu Luukkainen	51
Valtuutettu Ingervo.....	52
Valtuutettu Hursti	53
Valtuutettu Rauhamäki	53
Valtuutettu Hyttinen	53
Valtuutettu Bogomoloff	54
Valtuutettu Hursti	54
Valtuutettu Lovén.....	54
Valtuutettu Ingervo.....	54
217 §.....	55
Esityslistan asia nro 15	55
VALTUUTETTU TUOMO VALOKAISEN ALOITE LOVE RECORDS -YHTIÖN MUISTOLAATASTA	55
Valtuutettu Valokainen.....	55
219 §.....	55
Esityslistan asia nro 17	55

3.5.2017

VALTUUTETTU SANNA VESIKANSAN ALOITE PALOHEINÄN PULKKAMÄEN VALAISTUKSESTA	55
Valtuutettu Enroth	55
221 §.....	56
Esityslistan asia nro 19	56
VALTUUTETTU PILVI TORSTIN ALOITE MAKSUTTOMASTA JOUKKOLIIKENTEESTÄ KOULULAISRYHMILLE SUOMI 100 -JUHLAVUONNA	56
Valtuutettu Torsti.....	56
Valtuutettu Ingervo.....	57
Valtuutettu Pakarinen	57
Valtuutettu Karhuvaara	58
Valtuutettu Holopainen	58
Valtuutettu Rantanen	59
Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Peltokorpi.....	60
222 §.....	61
Esityslistan asia nro 20	61
RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE OLYMPIATERMINAALIN JA KATAJANOKAN TERMINAALIN VÄLISESTÄ RANTAPROMENADISTA	61
Ledamoten Månsson	61
Valtuutettu Karhuvaara	62
Ledamoten Månsson	62
224 §.....	63
Esityslistan asia nro 22	63
VALTUUTETTU SAMI MUTTAILAISEN ALOITE PYÖRÄILIJÖIDEN AJOLINJOJEN MERKITSEMISESTÄ ELIELINAUKIOLLE	63
Valtuutettu Muttilainen	63
Valtuutettu Hursti	64
Valtuutettu Kivekäs	64
Valtuutettu Modig.....	65
Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki	65
Valtuutettu Ylikahri.....	66
Valtuutettu Ingervo.....	67

3.5.2017

Valtuutettu Torsti.....	67
228 §.....	67
Esityslistan asia nro 26	67
VALTUUTETTU TUOMO VALOKAISEN ALOITE JAKOMÄEN ALUEEN UIMAKUOPPIEN KEHITTÄMISESTÄ.....	67
Valtuutettu Muttilainen	67
230 §.....	68
Esityslistan asia nro 28	68
VALTUUTETTU HANNU OSKALAN ALOITE GUGGENHEIM-HANKKEELLE VARATUN MAAALUEEN KEHITTÄMISESTÄ.....	68
Valtuutettu Valokainen.....	68
231 §.....	69
Esityslistan asia nro 29	69
VALTUUTETTU NINA HURUN ALOITE IÄKKÄÄN HENKILÖN PALVELUTARPEEN ILMOITTAMISEN SELKIYTTÄMISESTÄ.....	69
Valtuutettu Huru.....	69
232 §.....	70
Esityslistan asia nro 30	70
VALTUUTETTU PETRA MALININ ALOITE SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN HYVINVOINNISTA	70
Valtuutettu Malin	70
Valtuutettu Karhuvaara	71
Valtuutettu Vuorjoki.....	71
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	72
Apulaiskaupunginjohtaja Panhelainen	72
Valtuutettu Malin	73
Apulaiskaupunginjohtaja Panhelainen	73
233 §.....	74
Esityslistan asia nro 31	74
VALTUUTETTU TUOMO VALOKAISEN ALOITE TERVEYSKESKUKSEN AJANVARAUSPALVELUJEN KEHITTÄMISESTÄ	74
Valtuutettu Valokainen.....	74

3.5.2017

---

234 §.....	75
Esityslistan asia nro 32	75
VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITE YMPÄRIVUOROKAUTISEN HOIDON KEHITTÄMISESTÄ.....	75
Valtuutettu Hakanen	75
Valtuutettu Muurinen.....	75

3.5.2017

---

207 §

Esityslistan asia nro 5

IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN TOIMINTAKYVYN TUKEMISESTA JA IÄKKÄIDEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUISTA ANNETUN VANHUSPALVELULAIN MUKAISEN SUUNNITELMAN SEURANTA

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Nykyistä ikäohjelmaa valmisteltaessa keskusteltiin aika pitkään siitä, pitääkö se tuoda valtuuston hyväksyttäväksi. Vanhuspalvelulain mukaan näin pitää menetellä, mutta jouduin tätä moneen kertaan vaatimaan ennen kuin asia saatiin valtuustoon.

Toivottavasti uuden valtuuston strategiaohjelman valmistelussa lähdetään alusta alkaen siitä, että valtuuston päätettäväksi tuodaan erikseen myös ikäohjelma, konkreettinen suunnitelma ikääntyneiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja heidän tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseksi. Lain mukaan tässä pitää arvioida ja osoittaa myös palveluihin tarvittavat resurssit. Niistähän ei nykyisessä ikäohjelmassa sanota mitään, ja tämä virhe olisi syytä korjata ja osoittaa palveluihin lisää voimavaroja.

Lain mukaan ikäohjelma tulee valmistella yhteistyössä vanhusneuvoston kanssa ja asukkaita kuullen. Nykyistä ikäohjelmaa valmisteltaessa tällainen prosessi käynnistettiin, ja sitä on syytä nyt jatkaa ja laajentaa. Nyt esitetyn seurantaraportin liitteenä oleva vanhusneuvoston lausunto on syytä ottaa vakavasti. Erityisesti toivon, että vanhusneuvoston esitykset erilaisten palveluasuntojen lisäämisestä, kotihoidon työpaineiden helpottamisesta, joukkoliikenteen osalta, puhelinneuvonnasta ja lähiterveysasemien säilyttämisestä näkyvät myös seuraavassa ikäohjelmassa.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

3.5.2017

Esityslistalla kerrotaan, miten Luotuja liikkumaan -verkostossa on kiinnitetty huomiota julkisen liikenteen sujuvaan käyttöön. Samalla todetaan, miten Helsingin seudun liikennelaitoksen kanssa on tehty yhteistyötä helpottamaan julkisten liikennevälineiden käyttöä.

Yksi osa sujuvaa liikennevälineiden käyttöä on tietysti se, että löytää liikennevälineen. Nostan tässä esiin yhden merkittävän epäkohdan, joka tulee saada kuntoon. Kyse on siitä, miten maastossa ihmisiä opastetaan tai ei opasteta oikeille pysäkeille. Leppävaaran asemalla reittiopas voi kertoa, että bussisi lähtee laiturilta 41, mutta maastosta et löydä mitään nuolta, joka osoittaa, mistä löytyy laiturilla 41 – eikä sitä sieltä aukiolta löydy. Jos jo terve aikuinen voi käyttää 15–20 minuuttia oikean lähtöpaikan löytämiseen, niin entä sitten ikääntynyt väestö? Leppävaara ei varmaankaan ole ainoa paikka, missä on tällaisia ongelmia, mutta yksi aivan merkittävimmistä luullakseni.

Toivon, että ne, jotka pystyvät omissa luottamustehtävissään vaikuttamaan joukkoliikenneopastuksen parantamiseksi, kiinnittävät tähän asiaan erityistä huomiota.

Kiitos.

Ledamoten Brettschneider

Bästa ordförande.

Bästa fullmäktige.

Rapporten om hur stadens äldrepolitiska program har förverkligats ger en mycket positiv bild av resultatet. De äldres livskvalitet ska befrämjas, vi ska ge dem som är rörliga och relativt friska möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv och god vård och omsorg åt dem som behöver det.

Alituinen keskustelun ja huolenaihe on kuitenkin hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevien iäkkäiden elämänlaatu. Tuntuu siltä, että sekä hoitohenkilökunnan että vanhusten ja heidän omaistensa kipukynnys monesti on ylitetty. Iäkkäiden lukumäärä ja sitä myöten muistisairaiden lukumäärä on jo pitkään ollut nousussa. Sosiaali- ja terveyslautakunnassa käsiteltiin 11.4. talouden ja toimialan ennuste. Raportista ilmenee, että lautakunnan sitova tavoite vähentää 75 vuotta täyttäneiden hoitovuorokausia suhteessa vuoteen 2016 on toteutunut. Tulos on noin 50 000 vähemmän hoitovuorokautta ympärivuorokautisen palveluasumisen ja laitoshoidon kohdalla. Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus on

3.5.2017

---

noussut, ja tulos on, ja suunnitelmien mukaan verrattuna edellistä vuotta. Raportissa lukee myös, että kotihoitoon on lisätty vuoden 2013 jälkeen 48 eritasoista hoitotyöntekijää.

Näiden lukujen varjossa on kuitenkin ristiriitaista, että kotihoitokäyntien määrä ennusteen mukaan vähentyy yli 50 000 käynnillä vuoteen 2016 verrattuna. Miten tämä yhtälö täsmää? Enemmän iäkkäitä, vähemmän laitospaikkoja, enemmän kotona asuvia, vähemmän kotikäyntejä. Tässä suhteessa tuntuu, että Stadin ikäohjelma ei ole onnistunut parantamaan iäkkäiden elämänlaatua.

22. helmikuuta meillä oli esillä tässä samassa salissa valtuutettu Helena Kantolan aloite vanhusasiamiehen vakanssin perustamisesta. Tähän otettiin kuitenkin kielteinen kanta. Esitin silloin ponnin vakanssin perustamisen selvittämiseksi. Äänestyksessä ponteni hävisi. Iäkkäiden olosuhteiden nykytilanne sekä soten mukanaan tuoma epävarmuus myös tässä suhteessa puhuvat sen puolesta, että vanhusasiamiehen vakanssin perustaminen on hyvin ajankohtaista, vaikka meillä on potilasasiamies- ja sosiaaliasiamiesvakanssit.

Toivon, että tämä toteutuu seuraavan valtuustokauden aikana, vaikka en itse ole silloin mukana puhumassa sen puolesta.

Tack.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Vanhuspalvelulakihan siis astui voimaan heinäkuussa 2013, ja jo heti vuonna 2015 me teimme ensimmäisen vanhuspalvelulain vaatimusten mukaisen Stadin ikäohjelman. Nyt olemme sitä täydentäneet, ja vanhusneuvosto on ollut tässä hyvin aktiivisesti mukana. Nyt esittäisinkin vanhusneuvoston lausunnosta erään kohdan ponneksi, jonka toivoisin saavan kannatusta. Ponsi on siellä järjestelmässä, ja se kuuluu... Oho, nyt se katosi. No, joka tapauksessa siinä siis kehoitetaan virastoa järjestämään kotihoitajille mahdollisuus opettaa ja järjestää näille yksin asuville vanhuksille tietokoneopetusta, ja vanhuset voivat mahdollisesti hankkia omalla rahallaan tällaisen tietokoneen, jotta he voivat olla yhteydessä hoitajiinsa, omaisiinsa ja myös käydä kaupungin internetsivuilla. Se nyt katosi täältä.

3.5.2017

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos.

Mielestäni tämä oli todella hyvin laadittu ohjelma, hyvin perusteltu, ja täällä eri hallintokuntien lausuntoja oli yllättävän paljon. Nostaisin tästä muutaman asian. En yhtään ihmettele, että täällä arvioidaan, että on vähemmän kotikäyntejä jatkossa, koska täällä hetkellä ikääntyvät ihmiset ovat huomattavasti parempikuntoisia, toimintakykyisempiä kuin tämän hetken samanikäiset pääsääntöisesti.

Toinen on tämä tietokoneopetus kotihoidon työntekijöiden kautta. Itse suhtaudun siihen kriittisesti, koska meillä olisi myös mahdollisuus muuttaa esimerkiksi kirjaston toimintaa niin että kirjaston kautta voitaisiin palkata ihmisiä tähän työhön ihan erityisesti.

Kolmantena, kulttuuripalvelujen ja harrastusten saavutettavuus yhdessä tietenkin terveydenhuollon ja muidenkin palvelujen kautta on äärimmäisen tärkeä myös seniori-ikäisille. Pitää olla osallistavaa elämää, oikeus osallistua ja oikeus ennen kaikkea saavuttaa ne palvelut, joihin haluaa mennä. Sen vuoksi tähdennän, että meidän pitää jatkossa miettiä, miten bussireittimme ja ratikkareittimme kulkevat, missä niiden pysäkit ovat. Niitä ei voida lähteä vain suunnittelijan sekuntikellon ja suunnittelupöydän kohdalta, vaan meidän pitää oikeasti ihmisiltä kysyä, missä he haluavat nousta kyytiin esimerkiksi ostoskeskuksissa.

Sitten tämä ikäihmisten lippu, joka on ikuisuuskysymys täällä HSL:n alueella muuallakin kuin Helsingissä. Onko meillä mahdollisuus muuttaa sitä esimerkiksi sellaiseksi, että meillä on vaikkapa 3 tunnin siirtoväli yli 75-vuotiaille sen yhden tunnin asemasta? Sillä he ehtisivät jo teatteriin ja palvelutaloihin ja muualle.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä Asko-Seljavaaran ponsi ja sen idea ja sisältö ovat kauniita, mutta jos tuntee ollenkaan tätä kotihoidon tilannetta ja mitä se on, niin nämä hoitajat tekevät sitä työtä liian tiukkojen resurssien alla ja se työ on monella tapaa epäinhimillistä. Se työ ei anna joustoa esimerkiksi siihen, että voisi vapaasti seurustella näiden kotihoidossa olevien vanhusten kanssa ja se on tiukkaan mitoitettua. Eli tavallaan jos me sitten li-

3.5.2017

---

säämme kotihoitajien työtehtäviä, niin kyllä se pitäisi näkyä myös koti-
hoidon resursoinnissa ihan selkeästi.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En ehtinyt kokousryhmässä selittää tätä asiaa. Siis tähän koskee
niitä vanhuksia, jotka on sidottu kotiinsa. Siis meillä on tuhansia yk-
sin asuvia vanhuksia, jotka hyvin harvoin pääsevät ulos omasta kodis-
taan, mutta meillä on vapaaehtoisia. Meillä on 2 000 vapaaehtoista
tässä kaupungissa, jotka mielellään tulevat opastamaan vanhuksia, jos
vain joku järjestää sen. Tämä tarkoittaa siis sitä, että kotihoitajille an-
nettaisiin se mahdollisuus, että he pyytävät vapaaehtoisia digiosaajia,
ja myös sellaiset ihmisiä, joilla on mahdollisuus tulla, saavat tulla sinne
kotiin, koska eivät he voi mennä kenen tahansa vanhuksen kotiin, jos ei
siihen ole erityistä lupaa.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Tähän kotiin menemiseen tulevat kyllä eteen ainakin nämä tietosuoja-
ja kaikki turvallisuus- ja vakuutus- ynnä muut asiat. Sen takia juuri eh-
dotin sitä, että esimerkiksi kirjaston kautta voitaisiin tällaista palvelua
järjestää, jolloin kirjasto koordinoisi tehtävän ja esimerkiksi tarvittaessa
myös määrärahoihin palkkaisi näitä tällaisia ihmisiä tuonne kentälle. Ko-
tihoito voi toki tilata ne työt jostakin, mutta meidän täytyy kyllä ajatella
niin, että kotihoitoon ei enää lisättäisi mitään velvoitteita lisää, koska
tärkeintä on se, että he pitäisivät nämä ihmiset toimintakykyisinä ja että
hoito ympäri vuorokauden olisi inhimillistä ja elämänlaatua nostavaa,
mitä se ei välttämättä tällä hetkellä oikein ole.

Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)

Kuuleeko? Joo, hyvä. Mutta se todellisuus on, jos sinulla on 8 potilasta
tai asiakasta aamulla kädessä kodinhoitajana – itse olen tehnyt töitä ja
tiedän – kyllä se kiire niin paljon painaa, että et ehdi esimerkiksi vaikka
ulkoiluttaa tai viedä ulos johonkin potilaita, joilla ei ole omaisia tai omai-
set ovat jo kaukana. Kyllä todellisuus puhuu enemmän kuin kauniita
sanoja, mitä täällä sanotaan.

Kiitos.

3.5.2017

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen ollut nyt viidettä vuotta vanhusneuvoston puheenjohtajana ja tunnen tämän tilanteen kuin omat taskuni. Eli tässä on nyt kysymys niistä ihmisistä, jotka eivät pääse kirjastoon, jotka ovat niin huonokuntoisia, että he ovat sidottuja omaan kotiinsa, ja he erittäin mielellään vastaanottaisivat tällaisia digipalveluja, mutta jos ei heitä siinä neuvota ja heille anneta sitä mahdollisuutta, he eivät niitä palveluja saa. Kirjastoissa meillä on 150 ihmistä, jotka on opetettu opettamaan ihmisiä digipalveluihin. Se ei ole mikään ongelma, jos sinä olet ihminen, joka pystyy liikkumaan.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin pyytäisin, että vaikka puhun paikaltani, saisin yli 2 minuuttia puhua, koska jos kiipeän tuonne ylös, en pysty puhumaan. Kun tämä ilmeisesti on viimeinen puheenvuoro, jonka tässä valtuutettuna tulen käyttämään, tämä saattaa olla pikkuisen poikkeava. Nimittäin minä joudun jäämään vanhusneuvostosta pois huonon kuntoni takia.

Tämä vanhusasia on minulle ihan henkilökohtaisestikin suhteellisen lähellä, ja olen aina kuulunut siihen porukkaan, joka on sitä mieltä, että kotona asumista pitää edistää. Mutta sen kotona asumisen varjolla valtuusto on purkanut kaupungin oman palveluverkoston ja muuttanut näitä palveluasunnoiksi, mikä on tarkoittanut sitä, että ennen kaupungin palveluksia saaneet ihmiset maksavat nyt omat kulunsa itse aina viimeistä sukanpesua myöten. Kaiken lisäksi näitä palveluasuntoja on aivan liian vähän. Tällä hetkellä kotona asuu vanhuksia, jotka ovat aivan väärässä paikassa. Jos ei meillä olisi niin hyvää henkilökuntaa, kykeneviä ihmisiä heitä hoitamaan, tilanne olisi todella katastrofaalinen – ja se on sitä nytkin osittain.

Tuskin kukaan meistä tässä hyväksyisi sitä, että esimerkiksi voitaisiin säästää noin vuoden rahat sillä, että 8-kuukautiset lapset, 1–8-kuukautiset lapset voisi hoitaa kotonaan, vaikka vanhemmat olisivat töissä. Heille annettaisiin pullo mukaan aamulla, ja he päivän siellä seikkailisivat, päivällä kävisi siellä taas joku hoitaja heittämässä heidät päiväunille ja sitten illalla taas nukkumaan. Jos sattuisi, että vanhemmat ovat reissussa tai muualla, niin kyllähän lapsi nukkuisi. No, saattaisivat vähän itkeskellä, mutta saattaa olla niin, että itkuhan vahvistaa

3.5.2017

---

niin kuin on aina sanottu. Ja jos he vähän pelkäävätkin, niin ei pelosta-
kaan ole mitään muuta kuin voimaa ihmisille.

Tämän päivän vanhuksilla monella on tilanne se, että heidät käydään
nostamassa aamulla pystyyn, päivällä heille annetaan jonkinlainen
ruoka eikä edes aina katsota, ehtiikö syömään, ja illalla pannaan nuk-
kumaan. Nämä ihmiset ovat väärässä paikassa. Heitä eivät digitaaliset
palvelut pelasta, kun eivät näe eivätkä kuule. Mutta jotain tälle asialle
pitäisi tehdä, hyvät ystävät. Tämä vanhustenhuolto on erittäin suuri on-
gelma.

Minä olen suuria ikäluokkia, 1945 syntynyt. Jälkeeni on syntynyt muu-
tama muu, 1947 suurin ikäluokka, ja 1950 loppuvat jo suuret ikäluokat,
niin itse asiassa me olemme kaikki eläkkeellä. Mutta kunto tulee huo-
nonemaan monella, ja tässä mielessä ihmettelen sitä, että meillä on
kaikenkarvaisia asiamiehiä pieneläimille, muille ötököille ja asioille,
mutta esimerkiksi vanhusasiamiestä ei ole perustettu, ja tässä mielessä
olen iloinen, että valtuutettu Brettschneider toi tämän asian jälleen
esiin. Me tarvitsemme vanhusasiamiehen, me tarvitsemme järjestel-
män, jolla luodaan oikeutta niille ihmisille, jotka eivät kulje tuolla eivätkä
pysty edes soittamaan ja valittamaan muille, joilla ei ole tukea kotoa,
joilla ei ole läheisiä lähellä, joita naapurit eivät auta, jotka ovat tällä het-
kellä todella heitteillä.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja.

Stadin ikäohjelman puitteissa on tehty hyvää työtä sen suhteen, millä
tavalla voidaan vahvistaa vanhusten aktiivista osallistumista, vaikutta-
mista asioihin ja liikkumista, ylipäättänsä aktiivista hyvää elämää. Se,
mikä on ollut alun perinkin aika ohut osa-alue tässä suunnitelmassa, on
se kysymys siitä, miten vanhustenhoito toimii, ja tästä nyt esimerkiksi
Pekka Saarnio käytti hyvän puheenvuoron. Ymmärrän sen, miksi se on
jäänyt tässä ohuemmalle käsittelylle kuin moni muu asia. Se johtuu sii-
tä, että siihen kysymykseen väistämättä liittyy raha, joka on valtuus-
tomme kipupiste. Eli sellaisia arvovalintoja, paljonko rahaa olemme
valmiita käyttämään siihen, että vanhuksilla on todella hyvä olla ja hoito
on sellaista, että se turvaa hyvän elämänlaadun, on vaikea käydä, kos-
ka meillä on tehty tuottavuustavoite, joka ohjaa menemään säästöt
edellä.

3.5.2017

Mutta tämä on asia, joka on iso kysymys tulevalla valtuustokaudella, johon mielestäni meidän täytyisi tarttua, joka meidän täytyisi jollakin tavalla ratkaista. Silloin kun tämä Stadin ikäohjelma hyväksyttiin, valtuusto hyväksyi ponnien, jonka tein, että ennen seuraavan valtuustostrategian valmistelua selvitetään, miten nykyiset palveluasumiseen pääsyn kriteerit turvaavat vanhusten hyvän hoidon ja elämänlaadun. Edelleen sosiaali- ja terveyslautakunta lausui tästä ponnesta, että lautakunta piti tärkeänä, että kartoitetaan ennen valtuustostrategian valmistelua henkilöstön, asiakkaiden edustajien, vanhusneuvoston ja vanhusjärjestöjen näkemyksiä tästä kysymyksestä. Haluaisinkin nyt kysyä asiasta vastaavalta apulaiskaupunginjohtajalta tai kaupunginjohtajalta, millä tavalla tätä asiaa ja kysymystä otetaan uuden valtuustostrategian valmistelussa huomioon.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihmisarvoinen vanhuus puhuttaa täällä, ja se on hyvä. Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisessa kyse voi olla ihan tavallisista asioista, joilla on erittäin suuri merkitys. Jo maksuton kuntosali ja mahdollisuus käyttää tietokonetta tarvittaessa auttavat arkea, ja palvelujen saatavuuden esteettömyys on myös digiloikkamme ytimessä. Se ei ole vain peruskoulun osa. Vangit pääsevät usein päivittäin, ja sama mahdollisuus tulee olla kaikilla helsinkiläisillä, kaikenikäisillä helsinkiläisillä – siis myös vanhuksilla.

Jos pystyy kävelemään yli 500 metriä, lähtee todennäköisesti ulos, mutta jos ei, jää helposti sisälle. Siksi on tärkeää saada mahdollisimman monen vanhuksen liikuntakyky säilymään ainakin 500 metrin kävelyn verran mahdollisimman pitkään. Esteetön ympäristö on myös ennaltaehkäisyä, ja remonttirahoja kannattaa varata kaupungin budjettiin vanhusten kotien esteettömyyden parantamiseksi. Toki jo rakentamisvaiheessa asuntojen esteettömyyden huomioiminen on kannattavinta. Tässä virkistävä lähiluonto ja sen merkitys tulee kasvamaan urbaanisissa Helsingissä.

Kotihoidon asiakaskunta on hoidollisesti vaativampaa kuin vaikka 10 vuotta sitten, ja tämä pitäisi huomioida nykyistä paremmin jatkossa henkilöstömitoituksessa, joka on nyt kestävämmän matala. Tanskan vanhustenhuollosta meillä on paljon opittavaa. Siellähän tämä itsemääräämisoikeus säilyy tosi pitkään. Jos kansalainen haluaa ulos, pitää päästä ulos. Siellä on mahdollisuus myös pitää lemmikki mukana monissa vanhustenkodeissa, mikäli itse pystyy siitä huolehtimaan. Huoleh-

3.5.2017

---

timista tosin helpottaa se, että huonekohtaisesta ulko-ovesta pääsee aidatulle pihalle. Tällaista erikoistumista voisi olla Helsingissäkin, koska lemmikit tuovat monen elämään sisältöä ja yksinäisyyden ehkäisy on tässä mielestäni myös iäkkäiden ja koko ikäänntyneen väestön toimintakyvyn ylläpidossa ytimessä, ja pääkaupunkiseudulla se ei ole itsensänselvyys, että on suvun tukea täällä mukana.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos.

Vielä tuosta kirjastosta. Valtuutettu Asko-Seljavaara ei ehkä ymmärtänyt, mitä tarkoitin. Tarkoitin, että kirjaston palveluja voidaan kehittää sellaisiksi, että sieltä kautta voidaan tehdä kotikäyntejä tällaisessa asiassa.

Toinen asia ovat nämä kodit, mihin tässä vanhusneuvoston kannanotossakin puututaan. Tällä hetkellä on täysin paradoksaalisia tilanteita, että meillä on yksityisiä, jopa säätiöiden omistamia, suhteellisen edullisia palvelutaloja ilman asiakkaita. Toisaalta meillä on kotona ihmisiä, jotka eivät enää kuulu sinne. Tällä hetkellä jotenkin nämä 2 asiaa pitäisi saada tässä kaupungissa kohtaamaan. En tiedä, onko se ainoastaan tahdottomuutta ohjata ihmisiä näihin taloihin tai tehdä näistä ostopalvelupaikkoja tai palvelusetelipaikkoja vai mistä on kysymys, mutta nyt tällaiset asenteelliset jaot yksityinen-julkinen pitäisi kyllä uskaltaa panna romukoppaan ja ihmisten päästä asumaan turvallisesti. Meillä on muun muassa tulipaloriski olemassa monen vanhuksen luona, jotka eivät pääse sängyistään ylös. Tämä tuntuu ihan täysin käsittämättömältä, että täysin vuoteeseen sidottuja ihmisiä pakosuti pidetään kotona. Kyllä meillä jos tahtoa riittää, pitää löytyä rahaakin siihen, että näitä kotipaikkoja oikeasti hankitaan.

Toivon, että seuraava valtuusto oikeasti priorisoi tämän asian paremmin kuin nykyinen.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin kiitos valtuutettu Saarniolle hyvästä puheenvuorosta, samoin valtuutettu Seljavaaralle hyvästä kannanotosta. Erittäin hyvän asian otit esille. Valtuutettu Karhuvaara esitti, että kirjaston palvelujen kehittämistä pitäisi kehittää niin että kotikäynnit alkaisivat, jotta saatai-

3.5.2017

---

siin palveluja kotiin. Tämähän on mahdoton yhtälö. Paljon mahdollisempaa on se, että koulutetaan kotihoidon työntekijöitä niin että he pystyvät auttamaan näissä asioissa, ettei joku kolmas taho tule taas tähän tekemään asiaa, joka ei sitten kuitenkaan mahdollisesti jostain syystä tule sillä tavalla toimimaan kuin sen olisi tarkoitus toimia.

Mikä minulla tuli myös tähän kouluttamiseen näkökulmaksi, niin kotihoidon työntekijät eivät välttämättä ole kaikki saaneet diabeteskoulutusta tai ymmärtäisivät siitä niin hyvin, että diabetes on krooninen sairaus, josta ei parane. Se on paljon pahempi kuin syöpä, eli siinä mielessä olisin erittäin kiitollinen siitä, jos huomioitaisiin kouluttamisessa myös diabeteshoitoa niin että se saattaa aiheuttaa vanhuksille mielenterveysongelmia. Ja on otettu esille monissa yhteyksissä se, että vanhusien päihteidenkäyttö muun muassa on lisääntynyt kotihoidossa olevina ja yksin asuvilla, koska ei ole oikeastaan seuraa, kenen kanssa kommunikoi ja hoitaisi sitä sosiaalista puolta. Näin ollen haluaisin, että huomioidaan myös tämä asia, ja siksi olen tehnyt myös ponnin, joka kuuluu näin. Hetkinen, otan sen tuolta. Ensinnäkin kannatan Sirpa Asko-Seljavaaran pontta, ja olen tehnyt itse ponnin:

Hyväksyessään päätösehdotuksen lautakunta esittää, että selvitetään mahdollisuus kouluttaa kotihoidon työntekijöiden osaamista niin, että kotihoidon henkilökunta voisi tunnustaa ja auttaa diabetessairaita, jotka ovat sairastuneet mielenterveysongelmiin.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Joo, anteeksi.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Käsitlemme tässä nyt Stadin ikäohjelman seurantaa, ja minusta virkamiehet ja vanhusneuvosto ovat tehneet hyvin arvokasta työtä ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämiseksi tämän ohjelman eteenpäin viemisessä. Tämä Stadin ikäohjelman käsittelee laajasti ikääntymiseen liittyviä kysymyksiä, ei vain näitä hoivapalveluja, joista me olemme täällä saaneet jo kuulla useita puheenvuoroja.

3.5.2017

Erityisesti tässä ikäohjelmassa on panostettu hyvinvointia ja terveyttä edistäviin toimiin, ja ne ovat erityisen tärkeitä raskaampien palvelujen tarpeen ehkäisemiseksi. Kun nykyinen ikääntyneiden sukupolvi elää entistä pidempään, on tavoiteltava, että ikääntyneet voivat elää myös entistä pidempään terveinä ja hyväkuntoisina. Sikäli kiitän kyllä tästä Stadin ikäohjelman toimeenpanosta näitä edellä mainittuja tahoja.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan lyhyesti valtuutettu Pekka Saarnion puheenvuoroon liittyen, koska varmasti tosiasia on tietysti niin, että kun väestö vanhenee, erilaiset palvelutarpeet lisääntyvät. Mutta tosiasia on myös, että jos katsoo täältä esimerkiksi Helsingin kaupungin sivuilta, jossa on lueteltu, minkälaisia palveluita kaupungissa on, niin jo edellisessä sosiaalilautakunnassa on linjattu, että meillä on kolmentyyppistä. Kaupunki tuottaa pitkäaikaissairaanhoidon, joka on ympärivuorokautista pitkäaikaissairaanhoidoa. Sen jälkeen on erilaista palveluasumista, joka on omaa ja ostopalvelua. Sitten on myös palvelusetelillä tarjottavaa palvelua. Sitten muistisairaille on vielä erikseen omat ryhmäkotinsa ja palveluasumista ja niin edelleen.

Mikäli nyt oikein muistan, näistä palveluasumisen paikoista noin puolet on kaupungin omia ja puolet on ostopalveluita. Niitä on useita tuhansia. Ei nyt ihan 10 000:tta, mutta lähemmäs 7 000 – 8 000 yhteensä. Ja jonoaika tällä hetkellä on, että jos on todettu, että on palveluasumisen tarvetta, noin keskimäärin 3 viikosta 3 kuukauteen pääsee sinne. Vuokratustannukset riippuvat siitä, onko kaupungin omaa toimintaa ja niin edelleen vai onko se todella ostopalvelua tai palveluseteli ja niin edelleen. Se on hyvin kirjavaa.

Tosiasia on myös, että sote-lautakunta on jokaisena vuonna lisännyt kotihoitoon henkilökuntaa, ja myös kun on tehty rakennemuutoksia, niin joka vuosi on niitä resursseja lisätty, ja myös ryhmien välisissä budjettineuvotteluissa jokaisena vuotena on vanhusten kotihoitoon lisätty resursseja. Se, että onko ollut riittävästi, niin olen itsekin sitä mieltä, että tarve on aika, ei nyt ihan pohjaton mutta kuitenkin lisääkin tarvitaan, mutta ei voi niin sanoa, että se on katastrofaalinen. Helsingissä kuitenkin on kohtuullisen hyvin näitä palveluita tarjolla. Sen haluan kyllä ehdottomasti torjua. Kun katsotte asuminen, kuntoutus ja hoiva, esimerkiksi siltä sivulta, niin aika paljon informaatiota löytyy.

3.5.2017

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kotihoidollahan on lähes 2 miljoonaa kontaktia vuodessa, ja aika usein se on niin, että kotihoitaja on se ainoa henkilö, johon hoidettavalla on kontakti koko sen elämänsä aikana, jonka hän viettää kotonaan. Sen takia olen yrittänyt esittää tämän niin, että kotihoitajat tekisivät sen aloitteen, jotta sitten tällainen Enterin edustaja tai kirjaston edustaja tai vapaaehtoinen pääsisi sinne kotiin, koska ei kirjastonhoitaja voi tulla sinne kotiin ihan oma-aloitteisesti. Kyllä minä nyt olen sitä mieltä, että kotihoito täytyy resursoida sillä lailla, että siihen sisältyy kanssa jotain muuta kuin tämä perushygienia ja ravinto.

Valtuutettu Lindell

Kiitos, puheenjohtaja.

René Hursti teki erittäin hyvän ponnen. Kannatan hänen tekemäänsä pontta.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos.

Kommentoin valtuutettu Anttilan puheenvuoroa, että kotihoitoon on joka vuosi lisätty rahaa. Tämä on ihan totta, mutta se olennainen kysymys on se, että kun meillä on vanhusten määrä kasvanut kovaa vauhtia, niin onko kotihoitoon ja ympärivuorokautiseen hoitoon yhteensä lisätty samassa suhteessa rahaa kuin mitä apua tarvitsevien vanhusten määrä on lisääntynyt. Minun käsittääkseni näin ei ole, mikä tarkoittaa sitä, että todellista parannusta tilanteeseen ei ole tapahtunut.

Valtuutettu Abdulla

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan oikeasti se on totta, että on kyllä lisätty resursseja kodinhoitopuolelle, mutta samaan aikaan kun on laitoshuoltoa vähennetty, niin valitettavasti sitten meillä yhä enemmän on tällä hetkellä tosi huonossa kunnossa olevia ja monisairaita vanhuksia samaan aikaan kotona. Valitettavasti. Näen joka päivä sellaisia, jotka 3 tai 4 tai jopa 6 kertaa, jos hoi-

3.5.2017

---

taja käy, niin ei riitä, koska he ovat ihan oikeasti laidan päällä. Me nostamme laidat, kun me laitamme jotain heille, ja sitten seuraavalla kerralla sama henkilö samassa asennossa kyllä hän on, kun me seuraavan kerran käymme. Mikä järki, olen miettinyt, että tällainen ihminen pidetään kotona ja se on kodinomainen. Minä en tajua näitä juttuja.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Se, millä tavalla ikääntynyt ihminen haluaa elämänsä viimeiset vuodet viettää, pitää kysyä myös ihmisiltä itseltään. Kuka tahansa ei halua... On varmaan ihmisiä, jotka haluavat asua esimerkiksi palveluasunnossa, tehostetussa palveluasunnossa, ryhmäkodissa tai niin edelleen, mutta kyllä jokaisella ihmisellä on kuitenkin oikeus myös asua kotonaan. Itse ainakin olen ajatellut, että sieltä haluan lähteä jalat edellä niin kuin vanha kansa sanoo, enkä kyllä suin surminkaan haluaisi lähteä mihinkään muualle. Sitä pitää myös kunnioittaa sitä tahtotilaa. Eikä ole mitään... Totta kai on hyvä, että kotihoitoa kehitetään ja katsotaan, millä tavalla sitä voidaan organisoida vähän toisin, niin kuin tällä hetkellä tehdäänkin, mutta en haluaisi kyllä nyt sillä tavalla kuitenkaan heittää sellaista varjoa kotihoidon ja vanhustenhuollon ylle, joka Helsingissä ei pidä täysin paikkaansa. Puutteita on, kehitystyötä tehdään ja resursseja yritetään kaiken aikaa lisätä. Näin ollen toivon, että tässä myös nähdään tämä positiivinen puoli.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Toden totta, välillä kuulostaa siltä, että digiloikan ihannoiminen ja diginatiivien syntyminen ja muu on mantraa, jota hoetaan, mutta toisaalta jos ajatellaan tätä toimintakyvyn tukemista, niin sitä ei välttämättä tuijotaisi sillä, että kaikki muuttuu digitaaliseksi. Kyllä se totuus on, että me tarvitsemme tekeviä käsipareja lisää. Sen verran sellaisista olosuhteista sairaalaankin kotona kaatuneet henkilöt tulevat, että heidän ei siellä enää soisi olla. Kyllä nämä mittasuhteet pitäisi laittaa kuntoon silloin kun puhutaan ihan oikein ihmisyydestä. Kannatan René Hurstin tekemää pontta.

Kiitos.

3.5.2017

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Anttilan puheenvuoro sai minut ottamaan puheenvuoron. Hän aivan oikein painotti sitä, että jokaisella vanhuksella tulee olla oikeus määrätä omasta elämästään, haluaako hän asua viimeiset hetket kotona vai haluaako hän olla jossain muualla, tarvitseeko hän hoivaa tai hoitoa. Tällä hetkellä huolimatta siitä, että Helsingissä on paljon tarjolla palveluja, tosiasia on se, että meillä on paljon vanhuksia, jotka elävät suurin piirtein heitteillä. On muistisairaita, jotka eivät tunnista enää ympäristöään. On ikäihmisiä, jotka pelkäävät olla kotona. On erilaisia esteitä viettää normaalia tai lähes normaalia elämää siellä kotona, ja silloin pitäisi olla mahdollisuus saada se paikka, jossa on turvallista – nimenomaan turvallista elää ja olla loppuun saakka.

Itse olen sitä mieltä, että ehdottomasti täytyy kotipalvelua olla tarjolla ja ihmiset pitää saada halutessaan asua niin kauan kotona kuin se on mahdollista. Mutta tällä hetkellä näyttää, että meillä on tämä kotona asumisen ihannointi mennyt niin pitkälle, että tosiaan osa vanhuksista jopa jää heitteille. Tämä ei ole mielestäni oikein.

Täällä on joissain puheenvuoroissa puututtu myös yksinäisyyteen. Se on erittäin iso ongelma, enkä tiedä, miten valtuutettuna tai mitä valtuusto tähän pystyisi tekemään – tuskinpa kovin paljon – mutta se on ihan aito iso ongelma. Se on yhteiskunnallinen ongelma, josta seuraa erilaisia, seuraa masennusta, seuraa erilaista elämänilottomuutta vanhuksille. Se on yksi asia, johon ilman muuta pitää kyetä jotenkin vastaamaan, vaikka se on vaikeaa.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin haluan kommentoida valtuutettu Anttilan jostain syystä täällä ottamaa roolia, jossa vähätellään niitä ongelmia, joista varmasti me kaikki olemme tietoisia Helsingin vanhuspalveluissa. Kun ikääntyviltä ihmisiltä on erilaisissa tutkimuksissa ja kyselyissä tiedusteltu, missä he haluavat asua elämänsä loppuvaiheen vuodet, ensimmäinen vastaus on, että omassa kodissa. Mutta samoissa tutkimuksissa se toinen vastaus on ihan yhtä voimakkaasti ja selvästi sanottu: siinä vaiheessa kun tarvitsen enemmän hoivaa ja hoitoa, kun en selviä enää yksin, haluan asua paikassa, jossa on palvelut. Jostain syystä tämä tutkimustietoon-

3.5.2017

---

kin perustuva ja meidän kaikkien hyvin tietämä tosiasia sivuutetaan Helsingissä.

Itse en kovin paljon arvosta sitä tapaa, jolla valtiovarainministeriössä on suhtauduttu julkisen palvelutoiminnan kehittämiseen, mutta ehkä tässä voisi alivaltiosihteeri Hetemäen äskettäin antamaan lausuntoon vähän vakavammin suhtautua Helsingissäkin, kun hän sanoi, että suurin julkisen talouden edessä oleva haaste on ikääntyvän väestön tarvitsemien palvelujen, resurssien ja henkilöstön määrän voimakas lisääminen. Helsingin pitää vastata tähän eikä kierrellä ja kaarrella ja selitellä ongelmia pois pelkällä puheella. Ne ovat ihmisten arkea ja totta, niille pitää tehdä korjauksia eikä selitellä.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun täällä ei vastauspuheenvuoroa myönnetty, niin minusta meidän on tätä keskustelua siinä mielessä vähän turha jatkaa, että me kaikki arvostamme sitä hyvää työtä, mitä on aikaansaatu, mitä tekee vanhusneuvosto, mitä tekee meidän virastomme. Meillä on erittäin hyvä henkilökunta, joka niska limassa tekee töitä tämän vanhushuollon eteen. Mutta on meidän uskallettava myöntää myös epäonnistumisemme ja kykenemättömyytemme ratkaista joitakin ongelmia. Kyllä minäkin olen tavannut ihmisiä, jotka haluavat asua edelleen kotona Käkisalmella ja Terijoella, mutta luulen, että he eivät ole ihan enää mukana tässä pelissä.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä myös tuohon valtuutettu Anttilan puheenvuoroon ottaisin kantaa. Vastausnappi ei toiminut, niin otin sen sitten näin. Eli kyllä se niin on, että ikääntynyt ihminen ei välttämättä osaa tiedostaa ongelmiaan eikä sitä, missä se apu olisi kaikista parasta. Loppuhetkiään varmaan haluaisi viettää siinä omaistensa lähellä turvallisessa olotilassa tuttujen seurassa. Kotihoito, kuten myös omaishoito, on kotihoitoa, ja muistan omasta lapsuudestani, kuinka isoisäni Arvo Akseli Hursti halusi asua välttämättä viimeiset hetkensä Veikko-poikansa luona. Mutta kun tilanne vain paheni ja paheni sellaiseksi, että pari viikkoa oli ja ei enää kotona osanneetkaan vanhemmat antaa sitä hoitoa, niin joka tapauksessa hän joutui sitten lähtemään sieltä toiseen paikkaan hoidettavaksi.

3.5.2017

Kun tämä oltaisiin alussa myönnetty ja selitetty myös vanhukselle, joka ei päätöstä osannut oikeasti tehdä, vaan halusi olla siellä omaistensa seurassa, niin se ei olisi mennyt niin pahaksi, että hän ei montaa hetkeä siellä hoitopaikassa sitten ollut enää hengissä.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Ihan alkuun haluaisin muistuttaa samasta asiasta, josta aina muistutan 94-vuotiasta äitiäni, joka on sidottu pyörätuoliin, tai ei ole sidottu mutta hän on siis pyörätuolin varassa ja muutti muutama vuosi sitten palvelutaloon, että kyllä se oma koti on se, missä ihminen asuu. Ihminen on siinä mielessä kuin etana, joka vie kotinsa mukaan sinne, minne muuttaa. Ymmärrän, että ihan terminaalihoitohuonetta ei ehkä mielletä enää kodiksi, mutta ainakin kaikki sitä ennen, on se sitten palvelutalo, minkälainen laitos tahansa, niin kodinomaista kuin mahdollista. Mutta kun me tietysti tarkoitamme tällä hokemalla, että omassa kodissa asumista suositaan, sitä, että siinä, missä on aikaisemmin asunut jo pitkään nuorempana, ja silloin tämän kotihoidon on toimittava tai sitten meidän täytyisi uudestaan lisätä laitospaikkoja roimasti.

Kotihoidon tila on suurin yksittäinen häpeäpilkku kaupungissamme. Se ja sen parantaminen on pakko nostaa seuraavan valtuustokauden strategiaan ihan kärkeen, kärkitavoitteisiin. Jos sote siirtyy maakunnalle parin vuoden sisällä, sitä ennen on hoidettava kotihoito niin hyvin kuntoon kuin suinkin mahdollista. Sen meidän vanhuksemme ovat ansainneet.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos.

Mielestäni meidän täytyy tunnustaa se, että ihmiset ovat erilaisia. Meillä on erilaisia ihmisiä, erilaisia elämäntilanteita, ja sen takia senkaltaiset väitteet, että tällainen ratkaisu on hyvä kaikille ihmisille tai kaikki ihmiset haluavat tällaista ratkaisua, ovat aina huonoja väitteitä, kun kehitämme sosiaalipalveluitamme. Jotenkin tätä vanhustenhoitoon kehittämistä ohjaa sellainen ajatus, että kaikille ihmisille kaikissa olosuhteissa koti on paras paikka. Minun käsittääkseni kukaan ei kiellä sitä, että monille vanhuksille koti on paras paikka ja kukaan ei kiellä sitä, että on hyvä, että monilla vanhuksilla on mahdollisuus asua kotona yhä pidempään. Mutta mielestäni täytyy myös tunnustaa se, että on tilanteita,

3.5.2017

---

joissa koti ei ole paras paikka. Esimerkiksi sellaiselle vanhukselle, jolla ei ole yhtään omaista tai yhtään ystävää, joka koskaan tulisi sinne kotiin, se koti on ihan erilainen paikka kuin sellaiselle vanhukselle, joka elää siellä tutun turvallisen perheen kanssa. Sen takia se olennainen kysymys on se, miten me turvaamme mahdollisuuden päästä palveluasumiseen niissä tilanteissa, kun se on paras ratkaisu siinä yksilöllisessä vanhuksen tilanteessa. Se ei onnistu, jos meillä on hyvin tiukka ehdoton tavoite vetää kaikkia samanlaisen hoidon piiriin.

Lopuksi vielä. Esitin tässä aikaisemmin kysymyksen kaupunginjohtajistolle strategiavalmistelusta eli kysyin sitä, millä tavalla tämä valtuuston hyväksymä ponsiesitys, että strategiavalmistelua varten selvitetään palveluasumiseen pääsyn kriteereitä ja myös lautakunnan tähän ottama kanta, otetaan nyt tässä strategiavalmistelussa huomioon, ja tähän en ole vielä saanut vastausta. Toivoisin, että keskustelun aikana vielä saisin vastauksen tähän.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Kukaan ei ole maininnut, että kyllä näille vanhuksille, jotka ovat yksin kotona ja ovat sillä hilkulla, että selviävätkö enää kotona, kyllä heille tehdään palvelutarpeen arviointi. Siitä on laki olemassa, ja meillä on sellainen joukko, joka on sosiaalityöntekijä ja terveydenhuollon työntekijä, jotka tulevat sinne kotiin, arvioivat sen kodin ja sen ihmisen kunnon, että voiko hän enää olla kotona vai pitääkö hänelle nopeasti järjestää paikka, jolloin hän tavallisesti menee sairaalaan tai sitten jääkö hän odottamaan muutamaksi viikoksi sitä paikkaa, jonka hän itse haluaa. Meillä on siis 3 000 tehostetun palveluasumisen paikkaa, joista puolet on ostettu ulkoa ja toinen puoli on omaa tuotantoa.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pahoittelen, että vasta tässä vaiheessa tulen vastaamaan valtuutettu Vuorjoen kysymykseen, mutta ajatukseni oli, että tulen keskustelun loppuvaiheessa vasta vastauksen kanssa. Eli miten tulevan tai nyt 1.6. aloittavan valtuuston strategiaohjelmavalmistelussa tullaan hyödyntämään Stadin ikäohjelman seurantatyötä. Se on tietenkin yksi lähtökohdista hyvin laaja-alaisessa strategiavalmistelussa. Tämä ikäohjelmavalmistelu, joka pitää monia, moni eri asioita sisällään, on hyvin osallis-

3.5.2017

---

tava. Valmistelua on tehty laajapohjaisessa verkostossa, kuten esittelytekstissä tehdään. Monenlaista erilaista seurantaindikaattoria on käytetty tässä.

Mutta ei pelkästään tietenkään tämä keskustelu ja Stadin ikäohjelman seurantamateriaali, vaan myös esimerkiksi haluan tässä todeta, että asumiskysymyksissä, asumiseen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman seurantaraportti on juuri maanantaina ollut kaupunginhallituksessa, ja sehän on aikataulutettu valtuuston seuraavan kokoukseen eli tämän valtuuston viimeiseen kokoukseen 17. päivä toukokuuta. Eli se muodostaa mahdollisuuden valtuustolle vielä käydä keskustelua myös vanhusten asumisasiosta. Mutta niin kuin sanottu, valta siirtyy tulevalle valtuustolle 1. kesäkuuta, ja tulevan valtuuston valitsemat luottamushenkilöelimet, pormestari ja apulaispormestari tulevat ottamaan sitten vastuun strategiatyöstä. Mutta materiaali on kyllä todellakin laaja ja indikaattoreita hyvin paljon, ja se, mikä on tärkeitä, tällä kertaa on erityisesti panostettu osallistavaan valmisteluun.

Valtuutettu Mäkimattila

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on annettu tavan mukaan paljon kriittistä kommenttia vanhuspalvelusta, mutta minä henkilökohtaisesti haluaisin antaa hyvin kauniin ison kukkakimpun halauksen kera Helsingille siitä, miten se on vanhuspalvelulakia lähtenyt toteuttamaan. Kuten Asko-Seljavaara sanoi, kyllä peruspalvelutarpeen arviointi toimii nykyään hyvin. Olen seurannut sitä hyvin läheltä nyt Helsingissä ja Suomen muussa kunnassa ja myös kotimaan ulkopuolella, ja kyllä Helsinki aika hyvin on napannut tämän asian. Me haaveilemme, että Helsinki olisi Suomen yritysmuotoisin kunta, mutta me voisimme aika lähellä olla Suomen vanhusmyönteisintä kuntaa. Nämä 2 yhdessä kyllä olisivat hieno titteli.

Mutta töitä on paljon lisää. 3 kohtaa: kotihoitoa, kotiin tuotavaa hoitoa, toimintaterapiaa, kaikkien vanhuksien palvelua, mitä kukin vanhus yksilöllisesti tarvitsee, kyllä, sitä tarvitsee lisätä sekä laadullisesti että määrällisesti, mutta työntekijöitä kuullen. Niillä, jotka tekevät sitä työtä, on varmasti parhaat taidot ja tiedot keksiä uusia ideoita, miten parantaa sitä.

Tästä kannattaa puhua tulevan valtuustokaudenkin aikana paljon. Puhua paljon, aina huomioida vanhusten asiat. Strategiaan lisätäkää, hyvät ihmiset, vanhusnäkökulma joka paikkaan. Yksilöllisesti kotona on hyvä olla, jos siellä pystyy, mutta tosiaan nopeuttaa sitten palveluasumisen saantia, jos siihen tarvetta on – vaikka intervallipaikoille huomioiden

3.5.2017

---

omaishoitajat ja vähentäen kaupunginosien välisiä eroja palvelujen saantiin.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Olisin vielä siis kaupunginjohtaja Pajusen vastausta kommentoinut. Ensinnäkin kiitos hyvästä vastauksesta. Olisin vielä tarkentanut sitä, millä tavalla nimenomaan tätä selvitystä palveluasumiseen pääsyn kriteereistä ja palveluasumisen riittävydestä aiotaan strategiavalmistelussa käsitellä.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

On pakko vastata valtuutettu Hakasen puheenvuoroon, koska en missään tapauksessa tietystikään tätä asiaa voi vähätellä. Päinvastoin, minusta ikääntyvien ihmisten palvelutarpeen arvioinnit plus palveluiden järjestäminen ovat mitä suurimmassa määrin meidän kaikkien vastuulla. Jokaisella meistä on oikeus elää elämänsä loppuun saakka arvokkaasti ja hyvää hoitoa saaden. Se on ilman muuta selvä juttu.

Mutta haluan sanoa sen, jonka oikeastaan valtuutettu Mäkimattila tuossa toi esille, että Helsingissä on tapahtunut myös erittäin paljon hyvää kehitystyötä. Siitä on myös ihan tutkittua tietoa, millä tavalla Helsingin palveluita on kehitetty. Ne ovat erittäin monipuolisia verrattuna moneen muuhun paikkaan. En halua, että täällä valtuustossa on sellainen tunne, että Helsingissä ei ole tehty yhtään mitään ja kaikki asiat ovat katastrofaalisen huonosti. Sen väitteen haluan kyllä ehdottomasti torjua, koska näin ei ole. Sen on tärkeätä myös sanoa niille ihmisille, jotka siellä kotihoidon piirissä plus näissä erilaisissa muissa vanhusten palveluissa työskentelevät, että me arvostamme myös sitä kehittämistyötä, jota he ovat tehneet ja että myös valtuustossa on lisätty kuitenkin resursseja. Siitä, että millä tavalla pitää jatkossa lisätä lisää, kannan ihan samalla tavalla kuin kaikki muutkin huolta, että resursseja lisätään tarpeeksi. Mutta tosiasia on myös, että meillä ammattihenkilökunnan saatavuudessa on jo tällä hetkellä erittäin suuria vaikeuksia – ruotsinkielisellä puolella etenkin.

3.5.2017

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Anttila nyt kommentoi vähän sillä tavalla, että hän maalaa sellaisen kuvan niin kuin täällä joku olisi väittänyt, että kaikki on huonosti. Täällä käydään keskustelua siitä, että vanhuspalvelujen tarpeet Helsingissä kasvavat, ovat kasvaneet nopeammin, enemmän kuin mihin Helsingin kaupunki on omilla budjetti- ja muilla päätöksillään ottanut vastuuta. Tämän vuoden budjetissa näitä määrärahoja ei lisätty lainkaan siitä huolimatta, että kaikki me tiedämme, että ikääntyvän väestön osuus Helsingissä kasvaa ja myös niiden osuus ja määrä, jotka tarvitsevat eniten palveluja. Budjetissa tätä olisi voitu korjata. Nyt se voitaisiin korjata, esimerkiksi tämä henkilöstöongelma, kaupunki voisi siinä valita toisen tien – esimerkiksi perua sote- ja muiden palvelujen työntekijöiden lomarahojen leikkauksia. Kyllä silloin olisi helpompi saada työntekijöitä, jollei palkkoja leikata.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Jatkan valtuutettu Vuorjoen kysymykseen vastaamista, eli miten kriteerejä otetaan huomioon strategiavalmistelussa. Yksityiskohtaisesti asiaan en pysty vastaamaan, mutta tuon toisen suunnittelelementin keskusteluun. Nyt olemme keskustelleet strategiaohjelman valmistelusta, niin samanaikaisesti kun uusi valtuusto, kaupunginhallitus aloittaa toimintansa, alkaa myös vuoden 2018 talousarviovalmistelu. Kaupunginhallituksen talousarvioraami on tarkoitus käsitellä hyvin nopeasti valtuustokauden aluksi, ja perinteisesti tällaiset kriteerityyppiset asiat ovat enemmänkin talousarviovalmistelun osia kuin strategian osia. Mutta en todellakaan osaa sanoa, miten on tarkoitus yksityiskohtaisesti kriteerejä määritellä, mutta siinä mielessä uudella valtuustolla ja kaupunginhallituksella on erittäin hyvä tilanne, että sekä strategia että talousarviovalmistelu kulkevat käsi kädessä ja saman aikataulun puitteissa. Eli poikkeuksellisen hyvä tilanne on valmistella, mutta aivan yksityiskohtaisesti en osaa ikävä kyllä vastata.

Valtuutettu Sademies

Aikanaan maalaisyhteiskunnassa se, joka oli lähtövuorossa, oli siellä tuvan perimmäisenä punkassa odottamassa kuolemaan niin kuin sanotaan ja siirsi tietotaitoaan nuoremmalle polvelle siellä ja homma pyöri

3.5.2017

---

hyvin. Minä olen aikaisemminkin peräänkuuluttanut kahden sukupolven asuntoja, jossa vanhukset asuvat ikään kuin omassa yksiössään, joka on yhteydessä sinne seuraavan sukupolven asuntoon. Heillä voi olla yhteinen ruokahuolto, ja sitten vanhukset voivat tarvittaessa katsoa lasten perään niin kauan kuin he pystyvät. Tällä tavalla saadaan ainakin kustannuksia leikattu aika reippaasti pois. Mutta sitten kun vanhus menee tarpeeksi huonoon kuntoon, ilman muuta vaatii sitten yhteiskunnan apua. Mutta pitäisi ottaa huomioon tämäkin, että tällainen ? voisi olla kaikista parasta jo pelkästään psykologiselta kannalta, että säilyisi henkinen vireys.

Kiitoksia.

Valtuutettu Abdulla

Puheenjohtaja, kiitos.

Kyllä minä ymmärrän, että yhteiskunnalla ei ole hukattavana koko ajan rahaa – määrärahaa on niin paljon, että me voimme laittaa mihin vain. Kyllä minä ymmärrän sen. Totta kai meillä on lapsia ja muitakin avun tarvitsijoita paljon. Mutta ihan oikeasti olen vain huolissani siitä henkilökunnan tilanteesta, näistä kodinhoitajista. Miksi ei saada nyt ammatillisia ihmisiä? Koska me ihan oikeasti näemme kentällä, että ihmiset, jotka siellä menevät, joilla on monta sairautta, joilla on monia vaikeuksia iän ja myös sairauden takia. Voi olla 94, hyvin pärjää, ja hän ei tarvitsekaan paljon käyntiä. Mutta on sellaisia, jotka ovat sairaita, monisairaita, jotka ihan oikeasti eivät kuulu kotiin. Sitten kodinhoitaja jos menen, niin minulla tulevat tosiaan eettisesti kysymykset eteen, jos jätän tällaisen. Laidan laitan ylös ja sanon ”okei, goodbye”. Se on se asia, miksi monet hoitajat eivät halua nyt kodinhoitajaksi tulla, ja meillä ei ole sitten henkilökuntaa, joka hoitaa. Kun palkka on huono ja sitten myös on loma-asiat ja kaikki on muutenkin tiukilla, ja sitten vielä näet, että kentällä ei ole iloa. Se on huono yhdistelmä. Iloa työskennellä.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja. Kiitoksia.

Valtuutettu Abdulla piti erittäin hyvän puheenvuoron, että tämän valtuustokauden aikanahan on ilmestynyt 2:kin valtakunnallista tutkimusta kotihoidon tilasta, ja niissä molemmissa on käynyt ilmi se, että kotihoidon työntekijät ovat erittäin huolestuneita nimenomaan siitä, että he eivät pysty takaamaan näille kotihoidossa oleville vanhuksille turvallista

3.5.2017

---

asumista eivätkä turvallista hoitoa. Syynä on ollut nimenomaan se, että kiire on liian kova, henkilöstöä on liian vähän ja kotona asuu liian heikkokuntoisia vanhuksia. Ainakin näiden selvitysten mukaan ongelma on selvästi se, että meillä näitä välimuodon eli palveluasumisen paikkoja on liian vähän. Laitoshoidollahan tätä välttämättä ei ratkaista, koska vanhuspalvelulakikin lähtee siitä, että laitoshoidon ikään kuin voidaan sijoittaa vain silloin, jos siihen on lääkinnällinen.

Kyllä minä toivon, että seuraava valtuusto nimenomaan tässä strategiassa huomioi sen, että tämän tilanteen ratkaiseminen vaatii ihan aidosti määrärahoja, jotta voidaan lisätä henkilöstöä ja paitsi kotihoidossa sitten myös näitä palveluasumisen paikkoja – varsinkin kun väestö ikääntyy ja palvelutarve määrällisestikin kasvaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä taitaa olla ehkä viimeisiä puheenvuoroja omalta osaltani tässä salissa vanhuspalveluista. Ehkä hiukan koomista on, että aika lailla samoin termein puhuttiin 20 vuotta sitten, kun aloitin tämän homman. Tämä on ihan totta. Toki jotkut asiat ovat menneet eteenpäin, jotkut asiat ovat muuttuneet, jotkut asiat ovat jopa ehkä parantuneet, mutta hälyttävän paljon on vielä sitä ihan samaa, mitä 20 vuotta sitten oli.

Teen itse myös vanhuspalvelujen kehittämistä konsulttina. Olen nähnyt, millaista Suomessa on muualla, Norjassa, Tanskassa, Ruotsissa, Hollannissa, ja väitän, että voi olla, että tarvitsemme hiukan lisää resursseja Helsinkiin vanhuspalveluihin, mutta me tarvitsemme myös parempaa johtamista. Tarvitsemme niitä digitaalisia palveluita käyttäjiä kuunnellen. Meillä on paljon ihmisiä kotona, vanhuksia, jotka kaipaavat sinne näitä uusia esimerkiksi videon tai tv:n välityksellä tulevia kuntoutus- ja muita palveluita. He osaavat käyttää niitä ja haluavat käyttää, mutta kaupungin palveluvalikoimasta ei löydy sellaisia. He joutuvat tällä hetkellä kustantamaan pääosin ja ostamaan ne yksityiseltä sektorilta, ja ne palvelut ovat itse asiassa erittäin kustannustehokkaita. Ne eivät ole kauhean kalliita, mutta niitten vanhusten on hirveän vaikea löytää niitten palvelujen ääreen, koska meidän palvelujärjestelmämme ei automaattisesti sisällytä niitä niihin palveluvalikkoihin.

Sitten meillä on tämä henkilökunnan tilanne myös. Olen aivan varma, että meillä voitaisiin organisoida toimintaa toisella tavoin. Hollannilla on

3.5.2017

---

itseohjautuvia kotihoidon tiimejä, joissa on saatu sekä palvelujen laatua että kustannuksia paranemaan eli pienempiä kustannuksia, laadukkaampia palveluita ja tyytyväisempiä asiakkaita ja tyytyväisempiä työntekijöitä ennen kaikkea, jotka itseohjautuvasti rakentavat sen päivänsä ja sen palvelukokonaisuuden. Tällöin todennäköisesti pystytään myös hyödyntämään se ajallisesti paljon paremmin. Meillä on hirveen paljon asioita, mitä me voimme tehdä. Jos emme tee, sitten uusi sote toivottavasti tekee nämä asiat.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

Toivottavasti tämä ei ole viimeinen puheenvuoroni, että joskus ? puheenvuoron. Mutta pointtini on, että myös tässä selvityksessä ihan oikeasti puuttuu selkeästi monikielisyys, joka tulee Helsingissä haasteelliseksi. Helsinkiin tulee myös erilaisia kieliä puhuvia vanhuksia, jotka tulevat tässä kaupungissa myös haasteeksi, ja toivon, että ihan oikeasti otetaan huomioon. Nyt tällä meillä on pula ruotsinkielisistä hoitajista, mutta tullaan pian, kun ikä ei voi rajoittaa vanhuksia, jotka puhuvat muitakin kieliä, ja tästäkin selvityksestä puuttuu. Se oli se huomio, jonka otin nyt tässä, ja toivon, että se otetaan huomioon myöhemminkin seuraavaa strategiaa tehtäessä.

208 §

Esityslistan asia nro 6

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI 2016

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja. Ordförande. Hyvät valtuutetut. Ärade fullmäktige.

Sallittakoon sananen vuoden 2016 ympäristöraportista, joka on nyt edessämme. Kaupunginjohtaja asetti viime vuonna ilmastotyöryhmän esittämään uuteen kaupungin strategiaan uudet päästövähennystavoit-

3.5.2017

---

teet. Ilmastotyöryhmä teetti kesällä 2016 eli noin vuosi sitten ennusteen ilmastotavoitteiden toteutumisesta. Ennusteen mukaan Helsinki tulee saavuttamaan vuoden 2020 tavoitteet reilusti. Hiilipäästöt alenevat ennusteen mukaan noin 40 % vuodesta 1990. Ilmastotyöryhmä esittää raportissaan uuteen kaupungin strategiaan vuoden 2030 tavoitteeksi vähentää päästöjä 60 % vuoden 1990 tasosta ja uudeksi hiilineutraaliustavoitteeksi vuotta 2040. Maaliskuussa Helen Oy:n Hanasaaren voimalaitoksessa aloitettiin puupellettien poltto, ja huhtikuussa Helenin Suomen suurin aurinkovoimala valmistui Kivikkoon.

Muitakin uutuuksia viime vuonna nähtiin. Ikuisuuskysymys eli suurten ulkoilmakonserttien melurajoitukset uusittiin viime vuonna, ja suurten konserttien meluilmoituspäätösten valmistelussa otettiin viime vuonna käyttöön päättymisaikalinjaukset. Samat linjaukset ovat tänäkin kesänä voimassa, ja sen jälkeen tarkastellaan, onko aihetta vielä niitä muuttaa.

Helsingin sisäisten matkojen pääasiallinen kulkutapa on kiinnostava. Prosentteina kaikista matkoista ykkösenä kävely 37 %, kakkosena joukkoliikenne 30 %. Henkilöauto oli 23 % ja pyöräily 10 %. Kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön 50 pyöräaseman ja 500 pyörän voimin. Kaupunkipyörillä tehtiin yhteensä 400 000 matkaa eli 5–6 matkaa per päivä ja pyörä, mikä on kansainvälisessäkin vertailussa varsin hyvä saavutus – etenkin näillä raukoilla rajoillamme. Kaupunkipyörät tulivat tältä kesältä käyttöön eilen. Nyt pyöriä on 1 500 tai itse asiassa hiukan vähemmän, koska kaupunki lainaa Espooseen 10 pyöräasemaa, ja jo tänään kaupunkipyörät näkyvät katukuvassa varsin isolla volyyymilla.

Vesiensuojelun puolella Helsinki aloitti ainutlaatuisen fosforineutraaliuspilotin yhdessä John Nurmisen Säätiön kanssa, ja Helsingistä tulee Itämeren ensimmäinen fosforineutraali kaupunki yhdyskuntajätevesien osalta. Se neutraloi Viikinmäen jätevedenpuhdistamon fosforijalanjäljen rahoittamalla valkovenäläisen Vitebskin kaupungin jätevesien puhdistusta.

Joulukuussa 2016 kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kaupungin viherkattolinjauksen ohjeellisena noudatettavaksi.

Helsingihän on myös edelläkävijä ylijäämämaiden hyötykäytössä. Yleisten alueiden työmailla hyötykäytettiin viime vuonna ylijäämämassoja 759 560 tonnia. Määrä nousi edellisvuodesta 65 % johtuen tietysti näistä suurista rakennushankkeista, jotka parhaillaan ovat meneillään. Merkille pantavaa on, että näin säästettiin 1,4 miljoonaa litraa diesel-polttoainetta ja 6 miljoonaa euroa.

3.5.2017

Eikä tietenkään sovi ympäristökysymysten yhteydessä unohtaa myöskään uutta yleiskaavaa, jonka valtuusto hyväksyi lokakuussa. Yleiskaavan mahdollistama laaja pikaraitiotieverkko ja metron laajennukset tulevat parantamaan joukkoliikenteen palvelutasoa reippaasti.

Hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Tämä on minun 14. ja samalla viimeinen ympäristöraporttini, ja kiitän kaikkia tähän työhön osallistuneita. Tuolla seinällä takanani on grafiikkaa, jonka on tarkoitus myös näky katukuvassa raitiovaunujen screeneillä ja kaupungin muilla mainostauluilla. Oven ulkopuolella on ympäristöraportin paperiversiota, mutta tietenkin se on julkaistu myös sähköisenä – löytyy osoitteesta www.hel.fi, ympäristöraportti.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri on oikeassa todetessaan tämän raportin esipuheessa, että ympäristöjohtamisessa on Helsingissä tapahtunut edistystä, ja tässä suhteessa häntä voi onnitella apulaiskaupunginjohtajakaudestaan. Eri virastot ja laitokset, yhtiöt ovat laajemmin mukana kuin aikaisemmin, vaikka parannettavaa vielä monilla onkin. Ympäristötavoitteet ovat myös aiempaa vahvemmin olleet esillä valtuuston strategiaohjelmassa. Haluan kuitenkin tässä nostaa esille sen, että ympäristöpolitiikan konkreettinen linjaaminen ja käsittely valtuuston tasolla on edelleen tärkeää, ja itse asiassa minun käsitykseni on se, että tässä suhteessa viime vuosina valtuuston rooli on heikentynyt.

Joku voi sanoa, että erillisiä ympäristöohjelmia ei tarvitse valtuustossa käsitellä, koska ympäristöasiat ovat aikaisempaa enemmän osa valtuuston yleistä strategiaa. Olen tästä kuitenkin eri mieltä. Esimerkiksi ilmasto- ja energiastrategia. Ilman valtuuston tasolla määriteltyä ohjelmaa on vaara, että linjaukset vaikkapa energiapolitiikassa jäävät erillisiksi. Helen-yhtiö linjaa niitä omista lähtökohdistaan, HSL omista lähtökohdistaan, Hekan tai muut omista lähtökohdistaan, mutta kokonaisuutta ei käsitellä muuta kuin erittäin yleisellä tasolla, joka voi valtuustostrategiassa tapahtua.

Toinen ongelma Helsingin ympäristöpolitiikan johtamisen kohdalla on näkyvissä tämän raportin sivulla 9, jossa esitellään se toimintamalli. Se on ihan hyvä kuvio, mutta yksi siitä puuttuu: asukkaat, kansalaisjärjes-

3.5.2017

---

töt, ammattiosastot ja niin edelleen. En väitä, ettei tässä ympäristöpolitiikassa lainkaan ole mitään roolia asukkailla, mutta tämä toimintamalli on tässä suhteessa myös käytännössä tietyllä tavalla ongelmallinen. Helsinkiin tarvitaan, jos me aiomme mennä eteenpäin ympäristöpolitiikassa, sellaisia ohjelmia, joiden tekemisessä asukkaat ovat mukana, jossa syntyy aivan erilainen suhde, aktiivisuus, osallistuminen kuin sellainen ohjelma, jossa asukkaat kyllä mainitaan, mutta jonka on tehnyt joku muu heille heidän puolestaan. Tarvitaan siis yhdessä asukkaiden ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa valmisteltua ympäristöpolitiikan ja kestävän kehityksen ohjelmaa.

Kolmas asia, jonka haluan nostaa esille, on Helsingin edunvalvonta ympäristökysymyksissä. Tässä raportissa ei mainita mitään esimerkiksi jätehuoltolain muutoksesta, jossa yksityistämistavoitteet uhkaavat kunnallisia tavoitteita jätehuollon ja kiertotalouden kehittämisessä – tilanteessa, jossa juuri kiertotalouden kehittämisessä Helsingin kaupungilla rooli.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos tästä raportista, joka edellisvuosien tapaan on ollut todella hyvin laadittu. Kiinnittäisin huomiota muutamaan asiaan. Tässä puhutaan typpidioksidipitoisuudesta ulkoilmassa, ja meillä on kyllä edelleen sellainen tapa, että me seisotamme liikennevaloissa autoja myös sellaisina aikoina, kun ei täällä kovin kovaa ruuhkaa ole olemassa. Liikennevalo-ohjausta voisi kyllä pääväylillä hieman katsella uudessa valossa.

Toinen asia on se, että Helsingin pitäisi tehdä osaltaan kaikkensa, että kaikkien fossiilipolttoaineiden käytöstä päästäisiin vähitellen kokonaan eroon. Hyvä hiilivapaus vuoteen 2040, mutta siihen on todella vielä aikaa.

Ihmisillä on myös oikeus yörauhaan. Tämä korostuu nimenomaan erilaisten vuorotöiden lisääntyttyä 24/7 palveluyhteiskunnassa, ja tässä asiassa kiinnitän huomiota nimenomaan siihen, miten nämä tapahtumanjärjestäjät veloitettaisiin luvansaannin yhteydessä ilmoittamaan muun muassa Helsingin yleiseen neuvontanumeroon omien tilaisuuksiensa sijaintipaikat ja päättymisajat. Uskon senkin vähentävän valituk-
sia.

Yksi asia, joka tästä puuttuu myös kokonaan, on tämä maininta vesien ja ranta-alueiden tapahtumista, jotka lisääntyvät tässä kaupungissa ko-

3.5.2017

---

vaa kyytiä. Laivojen diskojen ja rantakonserttien selkeät loppumisajat ovat äärimmäisen tärkeitä, koska vesi kantaa tapahtumamelun sinnekin, missä sitä konserttia ei haluttaisi kuunnella.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa fullmäktige. Bästa biträdande stadsdirektör Pekka Sauri.

Tack för presentationen av rapporten. Tack för rapporten. Tack för gott arbete under många år i de här sakerna.

Jag har en fråga...ja voi olla, että tähän on vastattu, mutta haluan kysyä tässä yhteydessä ilmastopolitiikasta yhden tarkennuksen. Taustalla on se, että globaali ilmastopolitiikka on huolestuttavassa vaiheessa ei vähiten Trumpin valinnan jälkeen. On epävarmaa, kuinka hyvin ? järjestelmä toimii ja valtiot saavat tuloksia. Mitä suurempi epävarmuus on näistä asioista, sitä tärkeämpää on, että tämä kuntapoliittinen taso aktivoituu globaalissa ilmastopolitiikassa ja myös Helsinki.

Yksi asia, jossa pitää edetä kaikkialla maailmassa ja myös täällä, on se, että kun tavoitteena on hiilineutraalius tai jopa hiilinielujen aikaansaaminen, niin toimintaa tai tasettamme voidaan tarkkailla sen kannalta, mitä tapahtuu Helsingissä, miten Helsinki tuottaa energiaa ja niin edelleen, ja tässä on tärkeä tietysti tämä hiilivapaus, fossiilisten polttoaineiden alasajo. Mutta yksi asia, joka vaikuttaa globaaliin ilmastopolitiikkaan ja sen taseeseen voimakkaasti, on se, kuinka paljon Helsinki tuo ulkoa sellaisia panoksia, joilla on iso hiilidioksidipäästöjälki. Tämä on tietysti sellainen asia, joka ei enkä niinkään liity kaupungin omaan toimintaan kuin kaupunkilaisten toimintaan eli kaupunkilaisten kulutukseen, ja näkisin tärkeänä, että Helsinki panostaa ympäristökasvatukseen ja ympäristötoimintaan, jossa jokainen asukas tiedostaa oman hiilijalanjälkensä myös sen kautta, mitä maailmalta tuodaan Helsinkiin ja meidän elämäämme ylläpitämään. Tähän jos saisi kommentin, että kuinka pitkällä Helsinki on tämän asian seurannassa ja valistuksessa, niin olisin kiinnostunut.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

3.5.2017

Haluan erityisesti kiittää apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauria kaikesta tästä upeasta työstä tämän kaupungin ympäristöasioiden edistämiseksi. Kiitos, Pekka Sauri. Kiitos myös tästä erinomaisen hyvästä, tiiviistä, havainnollisesta raportista.

Mikäli valtio toteuttaa näitä päätöksiä, aikeitaan kivihiilen käytön kiellosta vuoteen 2030 mennessä, Helsinki voisi hyvin aikaistaa myös tätä hiilineutraalisuustavoitetta vuosien 2030–2040 välille ja nostaa myös tavoitetta vuoden 2030 päästövähennystavoitteesta. Mitä tulee taas tähän hiilineutraalisuuskeskusteluun, siinä on olennaista tietenkin huomata, miten paljon tavallaan käytetään joustoja ja miten paljon tehdään niitä omia toimia. Esimerkiksi Kööpenhamina on asettanut tavoitteeksi olla hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä, mutta kuitenkin omin toimin päästöjä vähennetään Kööpenhaminassa vain puolet ja toinen puoli aiotaan sitten kompensoida ja ostaa tavallaan päästöoikeuksia muualta. Eli olennaista on myös, mitä sillä hiilineutraalisuudella ylipäätään tässä tapauksessa tarkoitetaan, kun sellaisia tavoitteita tullaan asettamaan.

Päästötavoitteen saavuttamiseksi tietysti tarvitsee tarkentaa sitä keinovalikoimaa, ja tulevaisuudessa onkin tietenkin tärkeitä täsmentää ja hyödyntää kaupunkiympäristötoimialan ja muuta kaupungin asiantuntijuutta, ja näille toimenpiteille on tärkeitä esittää aikatauluja, vastuita, lisäselvitystarpeita sekä tietenkin myös kustannusarvioita.

Ympäristötyön suhteen paljon on tässä kaupungissa tehty hommia ja paljon jää vielä tuleville vuosille tehtävää.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Vielä kiitos, Pekka, isosta työstä ympäristöraportin osalta ja sen asioiden edistämisestä, mitä siinä on – siis hyvään suuntaan.

Mietin näitä kutoskaupunkeja muiden vertailun osalta, niin halusin tässä vielä tuoda pohdittavaksi tämän, miten saataisiin tieliikenteen meluja hiukkaspäästöalueella asuvien osuutta selkeästi pienemmäksi. Tämä tulee erityisesti vastaan näissä bulevardisoinneissa, että miten varmistetaan, että ei tehdä lisää epäterveellistä aluetta. Vaikka asutaan Helsingissä, pitää olla selkeätä, että ei tietoisesti epäterveellisille ja ter-

3.5.2017

---

veysriskialueille rakenneta asumista ja testata asukkaille, kuinka hyvin he selviävät ja kuinka moni saa astman. Siksi haluan tätä tuoda tässä. Minusta tässä voisi tämän lapsivaikutusten arvioinnin ottaa huomioon terveysvaikutusten arvioinnin lisäksi, joka tietenkin sitten jälkimmäinen koskee meitä kaikkia. Ja ne, joilla on lapsia alle 18-vuotiaita tai ovat työssä heidän kanssaan, tietävät, miten tärkeä lapsivaikutusten arvioinnin systemaattisuus olisi.

Sitten vielä yksi lempiaiheistani, aurinkoenergia, aurinkopaneelien lisääminen. Toivon, että ne satsaukset tulevat vielä nykyistä suuremmiksi, vaikka suunta alkaa olla oikea. Oliko se niin, että kolmasosa vai riittäisikö neljäsosa Helsingin katoista jos laitettaisiin aurinkopaneeleilla, saataisiin ilmeisesti koko sähköntuotanto. Okei, lämpöön vielä tarvitaan jotain, mutta aurinkoenergia on todella tulevaisuuden energiaa, ja sitä kuitenkin tehdään, mitä mitataan. Vielä haluaisin vahvistaa mittaria, paljonko on kävelymatka metsään, kuinka monella asukkaalla on kävelymatka metsään ja lähiluontoalueelle, niin tätä mittaria haluaisin kehitettävän kaikkien kävelykuntoisten osalta.

Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)

Tuossa valtuutettu Ingervo otti esiin hiukkaspäästöt ja katupölyn. Yksi sellainen, joka näitten erilaisten katukäytävien osalta on noussut kaupunkisuunnittelulautakunnassa esille, on typenoksidipäästöt, jotka liittyvät kyllä paljon sitten näihin dieselkäyttöisiin ajoneuvoihin. Se on asia, jota joudutaan pohtimaan tiivistyvässä Helsingissä, mitä tälle tehdään. Mielestäni meillä on pysäköintipolitiikassa tehty hyviä ratkaisuja. Vähäpäästöisillä autoilla on alhaisemmat pysäköintimaksut ja niin edelleen.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ympäristöraportissa tuodaan esille luonnonsuojelun ja viheralueiden merkitys niin ilman laadulle ja luonnon monimuotoisuudelle kuin ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille, mutta tässä raportissa ei oikeastaan arvioida tältä kannalta maankäyttöä, yleiskaavaa ja kaavoitusta. Tässä sivuutetaan se, että yleiskaavaan esitetyt uudet rakentamisalueet kaventavat ja jopa katkovat Helsingin niin sanottuja vihersormia, joiden merkitystä raportissa kyllä korostetaan ihan aiheellisesti. Rakentamis- ja kasvatavoitteita ei myöskään arvioida niiden ongelmien kannalta, joita tässä aiheellisesti pohditaan tai on selvitetty, kun lähes 40 % helsinkiläisistä asuu liikenteen melualueilla.

3.5.2017

Nyt kansalaisliikkeen aloitteesta syntyi valtuustossa aiemmin päätös selvittää kansallisen kaupunkipuiston perustamista, ja toivon, että tämä voisi olla sellainen prosessi, jossa asukkaat ovat todellakin aktiivisesti mukana, jossa asukkailta kysytään, asukkaat kertovat, mitä alueita kansalliseen kaupunkipuistoon halutaan saada, ja tämä syntyy tämä kansallisen kaupunkipuiston esitys tällaisen osallistumisen ja demokraattisen prosessin tuloksena eikä niin, että joku ylhäältä valmiiksi piirtää rajat, joiden sisälle sitten ajattelu pitää tyypistää.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Kiitoksia apulaiskaupunginjohtaja Saurille ja koko virkakunnalle, joka on osallistunut ympäristöraportin työstämiseen ja laadintaan, mutta kiitos myös koko kaupungin virkakunnalle siitä, minkälaista työtä meillä on Helsingissä tehty näiden asioiden eteen yhdessä. Tässä edellisissä puheenvuoroissa on todettu, että paljon on vielä tehtävää, ja se tekeminen ei ole pelkästään meidän virkakunnan, vaan joka ikisen helsinkiläisen, Helsingissä asuvan, Helsingissä liikkuvan, Helsingissä työtä tekevän, Helsingin kaupungin asukkaiden ja myös täällä muuten kävijöiden tehtävä. Me emme voi kukaan väistää vastuuta siitä. Ympäristöasiat ovat yhteisiä, ja meidän jokapäiväisillä valinnoillamme on erittäin iso vaikutus siihen, minkälainen meidän fyysinen ympäristömme on ja minkälainen se on tulevaisuudessa – miten terveellinen, miten turvallinen se on.

Täällä ympäristöraportissa on arvioitu talousarvion sitovia ympäristötavoitteita ja niiden toteutumista viime vuonna, ja iso osa näistä tavoitteita toteutui. Se on hyvä asia, mutta toisaalta sitten voidaan myös kysyä, ovatko tavoitteet olleet riittävän kunnianhimoisia. Pitäisikö tavoitetaso olla korkeampi? Sitten on hyvä pohtia, miksi nämä tavoitteet, jotka eivät ole toteutuneet, eivät ole toteutuneet. Nostan näistä nyt aivan ensimmäiseksi tuon, joka tässä listassakin on ensimmäisenä. Tavoitteena oli, että hankintakeskuksen tekemistä hankinnoista 55 %:ssa huomioidaan ympäristönäkökulmat. 55 % ei ole hirvittävän korkea – soisin, että se olisi korkeampi – mutta sekään taso ei ole toteutunut, ja tämä on yksi asia, jonka mielestäni pitäisi herättää huolta ja huomiota.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Ordförande. Bästa fullmäktige.

3.5.2017

Muutama vastaus esitettyihin kysymyksiin. Valtuutettu Hakanen kiinnitti huomiota siihen, että asukkaita ei ole riittävän aktiivisesti otettu mukaan ympäristötavoitteiden rakentamiseen. Ympäristökeskus on kuitenkin julkaissut muun muassa ilmastotiekartan, joka on nimenomaan suunnattu kaupunkilaisille. Sitä on itse asiassa tuossa ulkopuolella jaossa, missä on laaja kirjo toimenpiteitä, joilla jokainen kaupunkilainen voi vaikuttaa ilmastoon. Meillä on myös yhteistyö elinkeinoelämän kanssa Ilmastokumppanit-verkostossa, joka kerran vuodessa kokoontuu vertailemaan saavutuksia hiilipäästöjen vähentämisessä. Isosta Roobertinkadusta on tulossa ilmastokatu parasta aikaa. Se remontti ei tarkoita sitä ilmastokatua. Ison Roban remontti on oma lukunsa. Mutta täällä Ison Roobertinkadun ilmastokadulla tarkoitus on, että sekä asukkaat että Ison Roban ravintolat ja muut liikkeet osallistuvat hiilipäästöjensä vähentämiseen. Eikä sovi unohtaa sitäkään, että HSY:n Ilmastoinfo on nimenomaan sitä varten perustettu ja toiminnassa, että kansalaiset voivat sieltä saada tietoa, miten kotitalouksissa voidaan hiilipäästöjä vähentää.

Valtuutettu Peltokorpi mainitsi nämä hankinnat, ja kysymys on varsin hyvä. Tämä 55 % ei vaikuta järin kunnianhimoiselta, mutta kannattaa muistaa, että hankinnoissa on valtava määrä erilaisia tuotteita – eikä pelkästään tuotteita, vaan saattaa olla myös palveluita – ja jokaista ikään kuin tilattavaa tuotetta varten täytyy erikseen arvioida se, ovatko nämä nyt sitten ympäristöystävällisiä tuotteita. Sen takia me emme voi laittaa tänne, että pannaanpas ensi vuodeksi 100 %, koska siihen ei pystytä yksinkertaisesti, vaan se vaatii ikään kuin paljon tutkimusta ja vertailua. Mutta tarkoituksena on, että hankinnoissa se ympäristökriteeristö nousee koko ajan edelleenkin, vaikka tuo 55 % nyt näyttäisikin alhaiselta.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaiskaupunginjohtaja Saurille vastauksesta, ja näin varmasti on, ja tämä vaatii työtä. Tämä vaatii myös resursseja, se on aivan päivänselvää. Ilman niitä ei voida edetä.

Tässä juuri itse rekisteröidyin kaupunkipyörien käyttäjäksi koko kaudeksi, ja toivon ja voisin itse asiassa haastaa, että kaikki muutkin valtuutetut tekevät saman liikkeen ja mahdollisimman moni kaupunkilainen myös. Äskeisessä puheenvuorossa en ehtinyt ajanpuutteen vuoksi kaupunkipyöriä ottaa esille, mutta olisin siitä halunnut kiittää kaupunki-

3.5.2017

---

laisia, jotka ovat pyöriä viime kesänä käyttäneet, että pyörät säilyivät hyvässä kunnossa. Edellinen kokeilu ei ollut aivan yhtä onnistunut, ja nyt toivotaan, että tämä kesä on yhtä suotuisa kaupunkipyöräilylle kuin viime kesäkausi oli.

Olisin ensi vuodelle jo valmiiksi toivonut samaa, jota kaupunginhallituksessa aiemmin toivoin, että voitaisiin saada aikaan se liike, että kaupunkipyörät saataisiin jo pikkaisen aikaisemmin keväällä käyttöön. Nyt olisi ollut muutama viikko jo sellaista aikaa, jolloin kaupunkipyöriä olisi voitu käyttää, ja toivon, että tätä mahdollisuutta nyt selvitetään vielä tarkkaan ja ensi kesänä voitaisiin jo huhtikuun puolella saada pyörät käyttöön.

Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaupunkipyöräthän ovat ihan kiva juttu, mutta se, miten niitä on ripoteltu ajotielle, ei oikein mene jakeluun. Sitä mietittiin yleisten töiden lautakunnassa.

Toinen kiva juttu on, mitä täällä lukee, että "Helsingistä tulee Itämeren ensimmäinen fosforineutraali kaupunki yhteiskuntajätevesien osalta, kun se neutraloi Viikinmäen jätepuhdistamon fosforijalanjäljen rahoittamalla valkovenäläisen Vitebskin kaupungin jätevesien puhdistusta". Mitäköhän tämä tulee maksamaan sitten? Eikö meillä ole omissa tekemistä?

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos apulaiskaupunginjohtajalle vastauksesta. Todettakoon täsmennyksenä, että kuten puheenvuorossani sanoin, en väitä, että ympäristöpolitiikassa Helsingissä olisi sivuutettu asukkaat siinä mielessä, että heillä on tärkeä rooli näiden asioiden toteutumisen kannalta. Tästä roolistahan apulaiskaupunginjohtajakin antoi eräitä hyviä esimerkkejä. Sen sijaan kritisoin tätä toimintamallia siitä, että asukkaat eivät ole määrittellemässä ympäristöohjelmien tavoitteita. Meillä ei ole sellaisia prosesseja enää, jollainen oli esimerkiksi paikallisagendaprosessi aikoinaan, jossa hyvin laajasti asukkaat ja muut paikalliset toimijat kokoontuivat

3.5.2017

---

yhdessä keskustelemaan siitä, millaisia tavoitteita asetetaan ja tavallaan sopimaan yhteisen toimintaohjelmat. Toki asukkaat vaikuttavat tänäkin päivänä omalla aktiivisuudellaan, paitsi omilla toimillaan myös ottamalla kantaa asioihin ja tekemällä ehdotuksia, mutta juuri se tilanne, jossa kaupunki oikeastaan on vähentänyt varsinaisten ympäristöohjelmien tuomista valtuuston käsittelyyn, on johtanut mielestäni myös siihen, että laajaa, avointa kansalaiskeskustelua ei kovin paljon ole syntynyt – tai sitten se on ollut selvästi rajattua joihinkin asioihin, kuten esimerkiksi Helenin sinänsä tärkeät energiainvestoinnit.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja. Ordförande. Hyvät valtuutetut. Ärade fullmäktige.

Vielä yksi vastauspuheenvuoro esitettyihin kysymyksiin ja kommentteihin. Valtuutettu Peltokorpi kysyi, minkä takia kaupunkipyörät eivät ole jo huhtikuussa käytössä. No, sen takia, että niiden pyöräasemien määrä kolminkertaistuu ja niiden asentaminen vei oman aikansa verrattuna niitten 500:n asentamiseen, jotka olivat viime kesänä käytössä.

Valtuutettu Valokainen sanoi, että ne vievät ajotieltä tilaa. Niitähän pyritään sijoittamaan sellaisiin paikkoihin, joissa ne eivät vie tilaa kävelijöiltä eivätkä autoilijoilta tai autoliikenteeltä, mutta varmaan se on parikymmentä paikkaa kaupungissa, missä ne ovat ajotien puolella.

Se Vitebskin kaupungin fosfaattipäästöjen rajoittaminen maksaa 12 000 euroa, ja ajatuksena siinä on se, että Viikinmäen puhdistamossa pystytään jo varsin kovaan puhdistamisprosenttiin, mutta sen jälkeen jokainen promille alkaa maksaa aika tavalla. Kun osallistutaan tämän valkovenäläisen kaupungin fosforipäästöjen vähentämiseen, varsin halvalla saadaan aikaan huomattavia päästövähennyksiä.

Lopuksi vielä kiitän hyvästä keskustelusta. Siteeraan New Yorkin entistä kaupunginjohtajaa Michael Bloombergiä, joka Pariisin ilmastokouksessa kiteytti varsin ytimekkäästi siellä tehtyjen ilmastosopimusten arvon. ”Mitä tahansa sopimuksia valtioiden johtajat täällä Pariisissa tekevät, se jää kaupunkien toteuttavaksi”.

Kiitoksia.

3.5.2017

---

210 §

Esityslistan asia nro 8

KUNNAN ASUKKAAN ALOITE PAREMMASTA KÄVELY-YMPÄRISTÖSTÄ RAUTATIEASE-
MALLE

Valtuutettu Valokainen

Kiitos.

Ihan lyhyesti. Tässä kiinnitin huomiota, että rautatieasemalla on kuitenkin muutamia parkkipaikkoja siinä edessä, että jos niitäkin lähdetään ottamaan pois, niin tuollainen niin sanottu saattoliikenne kyllä tehdään... Tuskin siellä millään fillareilla tai kärryillä viedään asiakkaita ja haetaan tai noudetaan. Kyllä pitäisi vähän kaupungissa olla paikoitustilaakin – tällaista lyhytaikaispaikoitus. Jos tämä tällainen kommentti jonnekin jollekin menisi.

Kiitos.

211 §

Esityslistan asia nro 9

RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE HELSINGIN
KAUPUNGIN LIITTYMISESTÄ ICORN-VERKOSTOON

Ledamoten Finne-Elonen

Bästa ordförande. Hyvät valtuutetut.

Tänään kerrotaan Helsingin Sanomissa istanbulilaisesta kolumnistista Kadri Gürselistä, joka on istunut puoli vuotta vankilassa ilman tuomiota. Hänellä on kohtalotovereita joka puolella maailmaa lukuisia määriä, pelkästään Turkissa jo 150 kappaletta. Autoritäärisesti hallituissa mais-

3.5.2017

---

sa toimittajat, kirjailijat ja taiteilijat koetaan uhkana, koska he usein ovat ensimmäisiä, jotka haastavat vallanpitäjiä kriittisillä ajatuksillaan, puheillaan ja kirjoituksillaan. Tämän johdosta heitä usein uhkaa sensuuri, vangitseminen, kidutus ja jopa kuolema.

International Cities of Refuge Networking eli ICORN on kansainvälinen verkosto, jonka tarkoituksena on välittää suojapaikka erityisesti suoje-
lun tarpeessa oleville toimittajille, kirjailijoille ja taiteilijoille. Norjassa oleva hallinnollinen keskus vastaanottaa näiden turvaa tarvitsevien henkilöiden anomukset ja arvioi heidän todellisen riskinsä joutua vaino-
tuksi kotimaassaan. Tämän jälkeen keskus ehdottaa turvapaikkaa jol-
lekin verkostoon kuuluvalla jäsenkaupungille tai alueelle ja avustaa
henkilön siirtymistä turvaan.

RKP:n valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Helsinki liittyy ensim-
mäisenä suomalaisena alueena tähän verkostoon, johon muut poh-
joismaiset pääkaupungit jo kuuluvat. ICORNin jäsenkaupungit tarjoavat
vainotuille taiteilijoille, kirjailijoille ja toimittajille mahdollisuuden jatkaa
työtään ja samalla toimia aktiivisesti paikallisyhteisön kanssa eri muo-
doissa.

Kaupunginhallituksen vastauksessa viitataan kaupungin taide- ja kult-
tuuriavustuksiin keskeisenä välineenä toteuttaa turvaresidenssitoimin-
taa. Prosessissa tarvitaan silti kaikkien tahojen, sekä julkisten että kol-
mannen sektorin toimijoiden, saumatonta yhteistyötä. Suomella on sa-
nanvapaudesta ja painovapaudesta pitkät perinteet aina Antti Chy-
deniuksesta lähtien. Henkilöt, jotka tässä ICORN-projektissa tulevat
kyseeseen, ovat aktiivisia. He kirjoittavat, julkaisevat ja heitä referoi-
daan. Näin omasta näkökulmastamme tästä on hyötyä myös meille sii-
nä mielessä, että heidän toimintansa vahvistaa positiivista Suomi-
kuvaa maailmalla.

RKP:n valtuustoryhmä toivoo, että valtuusto päättää liittyä ICORN-
verkostoon esityksen mukaan.

Kiitos. Tack.

Ledamoten Wallgren

Tack, bästa fullmäktige.

Tack till SFP:s grupp för en angelägen motion. Tack för ett gott svar på
motionen.

3.5.2017

Käytän tilaisuutta hyväkseni ja haluan kertoa valtuustolle siitä, minkälainen suuri menestys on ollut tämä Safe Haven -toiminta, joka nivoo Helsingin käytännössä jo ICORNin verkostoon ja globaaliin toimintaan taiteilijoiden sananvapauden puolesta. Helsingissä on HIAPin, Helsinki International Artist ? Programme ja ? yhdistyksen kautta jo parin vuoden ajan toteutettu sitä toimintaa, jota ICORN kansainvälisesti edistää eli tarjottu Helsingissä turvapaikkoja vainotuille taiteilijoille.

Tässä toiminnassa on mukana Helsingissä poikkeuksellista asiantuntemusta. Nimenomaan kuvataiteen puolella toimivien taiteilijoiden kenttä on se, joka täällä on tuttu, eli Helsingissä tunnetaan kuvataiteilijoiden asemaa hankalissa paikoissa, hankalilla alueilla, Lähi-idässä ja Aasiassa ennen kaikkea – muuallakin – ja on näköpiirissä, että Helsinki voisi ottaa kansainvälisen koordinaatoroolin nimenomaan vainottujen kuvataiteilijoiden oikeuksien puolustamisen puolella. Sen lisäksi, että Helsinki toteuttaa hyvin sitä, että tänne tulee taiteilijoita, jotka rikastuttavat kulttuurielämäämme läsnäolollaan, taiteellaan, kommunikaatiollaan, Helsinki voi hyvinkin nousta ottamaan kansainvälisen johtoaseman vainottujen kuvataiteilijoiden aseman puolustamisessa.

Ilomielin tuen tätä ICORN-jäsenyyttä, jota RKP:n ryhmä on esittänyt.

Kiitos.

212 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTU PIA PAKARISEN ALOITE YHDEN LUUKUN PALVELUJEN KEHITTÄMISTÄ YRITTÄJIÄ VARTEN

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä on suorastaan historian havinaa tässä aloitteessa, sillä olen tehnyt tämän vuonna 2013 ja nyt olemme sitä täällä käsittelemässä. Siinänsä aihe on edelleenkin ajankohtainen. Meillä on nyt itse asiassa ainutlaatuinen mahdollisuus oikeasti toteuttaa yhden luukun palvelut, kun

3.5.2017

---

tekniset virastot yhdistetään. Paitsi yrityksille tästähän on hyötyä myös kaupunkilaisille, jotka joutuvat erilaisissa lupa-asioissa usein ehkä vain kerran elämässään kaupungin kanssa asioimaan.

Tässä aloitteeseen saamassamme vastauksessa oli erittäin hyvä huomio. Siinä todetaan, että sähköisten palvelujen kehittämisestä ei saada tuottavuushyötyjä, jos samalla pyritään säilyttämään nykyiset toimintamallit muuttamattomina. Digitalisointihan ei tarkoita sitä, että me pistämme ne vanhat lomakkeet PDF-muotoon ja laitamme ne nettiin ja käytämme niitä, vaan todellakin pitäisi ihan muuttaa sitä toimintamallia ja ajatella se ikään kuin digitaalisesti eikä vain säilyttää vanhaa. Siinä mielessä tässä todetaan oikein hyvin.

Tämä on oikeastaan haaste nyt uudelle kaupunkiympäristötoimialalle, miten me oikeasti saamme hyödyn siitä, että nämä tekniset virastot yhdistetään ja kyetään todellakin siihen yhden luukun palveluun niin yrityksille kuin kaupunkilaisillekin. Tämä on mielestäni sellainen asia, joka ehdottomasti pitää ottaa valtuustostrategiaan ensi kaudella, jotta tämä pystytään kunnolla toteuttamaan.

Kaikesta hallinnollisesti sukkuloinnista kaupungin kanssa aiheutuu hallinnollista taakkaa yrityksille. Se maksaa kaikille yrityksille. Isoilla yrityksillä yleensä on mahdollisuus sitten ottaa käyttöönsä lakimiesten armeija tai käyttää ulkopuolisia selvittämään, kuinka lupa-asioissa täytyy menetellä, mutta pienet yrittäjät ottavat sen tietenkin selkänahastaan.

Tämä vastaus, joka tähän aloitteeseen tuli, oli varmaan nyt parasta, minkä tässä vaiheessa voi saada, mutta toivon tosiaan, että tälle annetaan painoarvoa nyt sitten siinä seuraavassa valtuustostrategiassa.

Kiitoksia.

3.5.2017

---

213 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITE AVOIMUUSPERIAATTEESTA KAUPUNGIN JOHTAJIEN TAPAAMISISSA

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun tein aloitteen kaupunginjohtajien ja keskeisessä asemassa olevien viranhaltijoiden virka-asioissa tapahtuvien tapaamisten julkisesta kalentereista, perustelin tätä viittaamalla EU-komissaarien ja heidän kabinettiensa julkaisemiin kalentereihin. Tätä kannatti joukko valtuutettuja kaikista valtuustoryhmistä, ja oletan muidenkin allekirjoittajien ajatelleen, että tämä on eräs tapa edistää kaupungin hallinnon avoimuutta.

Nyt kaupunginhallituksen hyväksymässä vastauksessa tällaista EU:ssa noudatettua käytäntöä vastustetaan vetoamalla henkilötietolakiin, joka toteuttaa EU:n henkilötiedodirektiiviä. Vilpittömästi hämmästyin lukiesani tämän vastauksen, ja arvelen – ainakin toivon – että vastauksen valmistelija on ymmärtänyt kokonaan väärin sen, mistä tässä aloitteessa on kysymys. Vai onko vastauksen laatija todella sitä mieltä, että EU-komissio rikkoo EU:n direktiiviä henkilötietojen suojasta? Ylläpitääkö se laittomia rekistereitä?

Tässä aloitteessa ei siis esitetä henkilörekisterin perustamista ja julkaisemista. Tässä esitetään kalenteria siitä, mitä yrityksiä, järjestöjä ja muita vastaavia tahoja kaupungin johtajat tapaavat kaupungin toiminnan suunnitteluun, päätöksentekoon ja päätösten toimeenpanoon liittyen. Kyse ei siis ole henkilöluettelon tekemisestä, vaikka ehkä jonkun mielestä sellainenkin voisi olla sinänsä perusteltua avoimuuden hengessä, vaan siitä, mitä kaupungin oman organisaation ulkopuolisia yrityksiä, järjestöjä, säätiöitä tai vastaavia viranhaltijat tapaavat asiassa, joka koskee heidän vastuullaan olevien päätösten valmistelua tai toimeenpanoa.

Kun aloitteessani suoraan viitataan ja perustellaan asiaa tällä EU-komission kalenterikäytännöllä, olisin tietysti toivonut, että aloitevastauksen kirjoittaja olisi katsonut, millaisia ne kalenterit ovat. Ne löytyvät

3.5.2017

---

monella eri kielellä. Muun muassa vaikkapa Jyrki Kataisen kotisivuilta ainakin 3 kielellä ne kalenterit on siellä julkaistu, ja siellä ei siis esitellä tietosuojaan piiriin kuuluvia henkilötietoja. Sen sijaan kyllä sieltä voi lukea, että hän on tavannut Metsä Groupin edustajia tai että hän on tavannut Maailman Luonnon Säätiön tai pankkiiriliike se-ja-sen edustajat yhteisöjen nimien kanssa.

En oikein ymmärrä, miksi Helsinki ei voisi tässä asiassa seurata EU-komission esimerkkiä ja julkaista vastaavat tiedot. Miksi kuntalaiset eivät saisi tietää, minkä firmojen ja järjestöjen kanssa kaupungin johtajat keskustelevat virkaansa liittyvissä asioissa ja kuntalaisten verovaroissa ja muissa asioissa? Minusta tällaisen kalenterin pitäisi oikeastaan olla itsestäänselvyys kaupungissa, jonka strategiaohjelmassa korostetaan hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta.

Koska esitetty vastaus ei selvästikään käsittele asiaa, josta aloite on tehty, ehdotan, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että selvitetään EU-komission avoimen kalenterin kaltaisen kalenterien käyttöönotto Helsingin pormestarien ja toimialajohtajien viranhoidossa.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kannatan Yrjö Hakasen esitystä. Olen itsekin puhunut monesti avoimemman politiikan ja päätöksenteon puolesta. Miksemme me voisi nyt linjata valtuustossakin tätä kuviota samoilla leveillä kuin EU:ssa? Joten en näe mitään syytä, miksei jokainen voisi tässä salissa kannattaa kyseistä esitystä.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande. Bästa fullmäktige. Tack. Kiitos.

Kannatan Hakasen palautusta, ja perustelen sitä sillä, mitä Hakanen itse esitti, että vastaus ei oikein kohdistu aloitteen ideaan. Idea ei ole henkilörekisterin perustaminen, idea on kalenterin ylläpitäminen, jossa nähdään, minkälaisia intressitahoja on mukana tässä vuorovaikutuksessa, ja se on kiinnostavaa tietoa kansalaisille ja myös valtuutetuille, jotka yrittävät seurata kaupungin toimintaa. Tässä on ilmeinen tapaus,

3.5.2017

---

että vastaus ymmärrettävistä syistä ei ole ymmärtänyt aloitteen tarkoitusta oikein, niin tässä mielessä palautus on aiheellinen.

Mutta pyysin puheenvuoron sen takia, että haluaisin korostaa myös tätä poliittista aspektia. Mielestäni siinäkin tapauksessa, että Hakanen olisi esittänyt henkilörekisteriä, mitä hän ei ole tehnyt, valmistelussa olisi pitänyt huomioida Helsingin kaupungin ja valtuuston strateginen tavoite, että kaupunki edistää avoimuutta, avointa hallintokulttuuria. Silloin vastauksessa pitäisi pohtia – ja seuraavassa vastauksessa toivon, että pohditaan – ellei juuri se mekanismi, jota Hakanen esittää, niin millä muulla tavoin voidaan edistää avoimuutta sen suhteen, että jokainen kuntalainen saa tietoa siitä, minkälaista yhteydenpitoa kaupungin keskeisillä virkamiehillä on erilaisiin intressitahoihin. Tämä on selvästi yleinen läpinäkyvyyden, osallistumisen ymmärrettävyyden kannalta olennaista tietoa, ja toivon, että kun tämä asia palautetaan, sitten saadaan valmistelussa esille muitakin keinoja, joilla hallinnon avoimuutta voidaan näissä asioissa edistää.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen siis tässä asiassa ollut etukäteen yhteydessä eri valtuustoryhmiin, ja meillä on monta kertaa asioita täällä esillä, joissa minä tai joku muu on eri mieltä joidenkin muiden kanssa. Tällä kertaa toivon, että valtuutetut ottavat huomioon sen, että tässä tapauksessa on kysymys jostakin syystä meille tulleesta vastauksesta, joka ei käsittele lainkaan sitä aloitetta, jonka minä ja runsaat 20 muuta valtuutettua eri valtuustoryhmistä jättivät. Siinä on jonkinlainen väärinkäsitys tai muu tulkinta tullut, jonka takia on ryhdytty käsittelemään kokonaan eri asiaa. Koko vastaus käsittelee kokonaan eri asiaa, ja minusta valtuuston on tällaisessa tapauksessa syytä osoittaa sen verran arvostelukykä, että se ei hyväksy vastausta, joka ei käsittele sitä asiaa, joka listalla on.

Ledamoten Månsson

Täällä viitattiin siihen, että EU-komission varapuheenjohtaja Kataisen sivulla olisi kalenteri – siis esimerkkinä tästä EU:n käytännöstä. Minä menin sille sivulle ja kohtaan kalenteri, ja siinä on ainoana merkintänä maanantaiksi 29. toukokuuta "Vice-President Katainen receives Mr Christian Thimann, Chairman of the EU High-level Group on Sustaina-

3.5.2017

---

ble Finance”. Eli yksi ainoa merkintä toukokuulle. Minä en ainakaan löytänyt enempää. Puhummeko me nyt samasta kalenterista vai mitä? Minäkin haluaisin avoimuuden maksimoimista tai ainakin optimoimista, mutta tämä viittaus EU:hun jää vähän epäselväksi.

Ledamoten Wallgren

Tack, bästa ordförande.

On totta, että tässä EU:n käytännössä on paljon korjattavaa. Olen itse ollut mukana aktiivisesti edistämässä EU:n tasolla lobbauksen avoimuutta monta vuotta, ja tulokset eivät ole niin hyviä kuin toivoisi, mutta ei suinkaan ? sille, että edistää avoimuutta myös Helsingissä.

Haluan kuitenkin alleviivata nyt, että mielestäni Yrjö Hakanen on oikeassa siinä, että se vastaus, joka on tuotu meille valtuustoon tähän aloitteeseen, ei kohdistu siihen asiaan, jota aloite koskee. Eli ihan teknisistä syistä katson, että olisi oikein palauttaa. Ei sen takia välttämättä, etteikö voisi ymmärtää, miksi tällainen vastaus on annettu. Se on ymmärrettävää, että on pelätty, että aloite yllyttää perustamaan henkilörekisterin, jota ei saa perustaa, mutta tässä on liioiteltu hätävarjelua – mikä on oikea suomenkielinen termi. Tässä tätä asiaa peläten ei ole nähty, mitä Hakanen esittää ja sen takia Hakasen esitykseen ei ole vastattu, niin katsoisin, että tämä vaati kyllä uuden valmistelun ja sitten ? uusia keinoja edistää avoimuutta vielä paremmin kuin EU tekee.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä palautukseen. Kannatan palautusta. Meidän kaupunkimme yhteisissä toimintaperiaatteissa on asiakaslähtöisyys, yritysmyönteisyys, avoimuus ja ennakoitavuus, tasapuolisuus, toiminnan yhdenvertaisuus, yhteistyökumppanuus sekä yritysten asioiden käsittelyn riipeys. Ja eettisissä periaatteissa edelleen sanotaan selvästi, että ”päätöksenteko on avointa, julkista ja tasapuolista. Läpinäkyvyyttä edistetään kaikessa taloudellisessa toiminnassa korruption ja lahjonnan ehkäisemiseksi”.

Mitä tule sitten vastauksena valtuutettu Månssonille, niin kun katsoo sieltä kalenteri, niin sitten klikkaat sieltä sen alapuolelta, siellä on ”tapaamiset varapuheenjohtaja Katainen” ja ”tapaamiset varapuheenjohtaja

3.5.2017

---

taja Kataisen kabinetti”, niin sieltä löytyvät joka päivällä ne eri tapaamiset, eli kyllä ne sieltä löytyvät.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Tapaamisia tietysti niin EU-komissiossa kuin Helsingin kaupungillakin on erilaisia, ja jos Helsingin kaupungin edustajat tapaavat esimerkiksi valtiovierailulla täällä olevan henkilön, jolla on nimi ja titteli, niin totta kai se on julkista tietoa. Aivan niin kuin tässä valtuutettu Månssonin esimerkissä, kun EU-komissaari tapaa EU:n yhden työryhmän puheenjohtaja, niin se on normaali käytäntö, että kerrotaan, kuka on tavannut ket.

Se on sitten kokonaan oma kysymyksensä, kuinka hyvin komissaari Kataisen esikunta päivittää tätä kalenteria, mutta jos katsotte sen kalenterin, johon valtuutettu täällä äsken viittasi, niin siinähan luetellaan esimerkiksi tapaamiset Scania AB -yhtiö, Kreab, ShareAction, Finance Watch, Friends of Earth Europe, niin edelleen. Siis tämä on se kalenteritaso, jota EU-komissio ja komissaarien esikunnat käyttävät, ja minun mielestäni tämä on tavallaan vähimmäistaso.

Valtuutettu Stranius toi tässä esille sen, että kaupungin toiminnassa pitäisi muutenkin edistää näiden strategiaohjelmissa määriteltyjen periaatteiden toteutumista, ja tämä on yksi tapa.

Ledamoten Månsson

Ihan pieni repliikki vain, eli aivan oikein, minäkin löysin, ja siis viimeisin tieto on huhtikuun kuudennelta päivältä tämä Scania ja sitä ennen. Eli näköjään kuukauden viiveellä näitä sitten julkistetaan siellä EU-komission osalta. Hyvä näin, että jälkikäteen saa tietää. Tähänkin pitäisi ottaa kantaa, että mikä on se.... Siis etukäteen oli vain yksi merkintä toukokuun lopulle, ja se oli tällainen EU-aparaatin sisäinen tapaaminen. Näitä firmojen nimiä on tässä menneessä ajassa muutama, kymmenkunta koko tämän vuoden aikana, eli aika puutteellinen tämä näyttää olevan, mutta hyvä että on.

3.5.2017

---

214 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU MARI RANTASEN ALOITE KOIRAVERON POISTAMISESTA

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupungissamme on hieman yli 30 000 koiraa. Koiraverorekisteriin on merkitty noin 7 800 koiraa, eli noin neljännes koiranomistajista maksaa veronsa. Vero on vuotuisilta tuotoiltaan erittäin pieni. Nettotuotto hallinnollisten kustannusten jälkeen on noin 100 000 euroa. Lisäksi vero on epäoikeudenmukainen ja vastoin yleistä oikeustajua, koska merkittävä osa verovelvollisista jättää veronsa maksamatta, mutta tästä huolimatta veronkantoa ei valvota tehokkaasti.

Koiraveroa on perusteltu koirien jätösten siivoamisesta aiheutuvilla kustannuksilla. Järjestyslaissa kuitenkin yksiselitteisesti säädetään koiranomistajille tai -haltijoille velvollisuus huolehtia siitä, ettei koiran uloste jää ympäristöön hoidetulla alueella taajamassa. On helppo kuvitella, että koiranomistajista ne, jotka tunnollisesti maksavat veronsa, noudattavat lakeja muutenkin ja korjaavat koiriensa kakat roskiksiin, jotka kaupungin olisi tyhjennettävä joka tapauksessa. Vastaavasti on kohtuutonta, että samaan aikaan kun kolme neljäsosaa koiranomistajista jättää veronsa maksamatta, kaikkien koirankakkojen siivoaminen maksetaan sillä tunnollisella neljänneksellä, joka maksaa veronsa.

Toisena perusteluna koiraveron säilyttämiselle on esitetty koirapuistojen rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia. Tämäkin näkemys on outo. Leikkipuistojen rakentamisesta ja kunnossapidosta aiheutuu kaupungille moninkertaiset kustannukset, mutta tuskin kukaan kehtaisi vakavissaan esittää lapsiperheisiin kohdistettua lapsiveroa leikkipuistoista aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Lukuun ottamatta Yle-veroa verotuottoja ei ole korvamerkitty tiettyyn käyttötarkoitukseen eivätkä verot ole vastikkeellisia. Veronsa maksava neljännes koiranomistajista ei siis saa kaupungilta sellaisia palveluita, joita veronsa maksamatta jättävä koirien omistajien enemmistö ei saisi.

Koiraveroa peritään Suomen kaupungeista enää Helsingissä ja Tampereella. Koiraveron on tasaveron, joka on samansuuruinen, olipa koiran-

3.5.2017

---

omistaja köyhä vanhus tai miljonääri. Tämä siitä huolimatta, että koiran omistamisella on sekä henkisiä että fyysisiä terveysvaikutuksia. Kuten valtuutettu Rantanen aloitteessaan toteaa, koiranomistajan elämään kuuluu päivittäinen ulkoilu sääolosuhteista riippumatta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen tehnyt järjestelmään palautusesityksen, jossa esitetään, että kaupunginhallitus ryhtyisi tarvittaviin toimiin koiraverosta luopumiseksi. Asetetaan helsinkiläiset koiranomistajat samalle viivalle muiden lemmikkien omistajien sekä esimerkiksi espoolaisten ja vantaalaisten koiranomistajien kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén

Tässä on tosiaan kysymys jäänteestä, ja niin kuin tuossa vastauksessa aloitteeseen oli mainittu, puolisen miljoonaa tulee rahaa ja suurin osa rahoista tuppaa kulumaan byrokraatiaan ja tähän kaikkeen työhön, mitä liittyy sen keräämiseen. Sitten meillehän aiheutuu esimerkiksi paljon jyrksijöiden pitämisestä kuluja. Citykaniongelma, tiedetään, että se on lemmikkikanien ja villien nisäkkäiden risteytys, ja siinäkin on monennäköistä ongelmaa ja haastetta. Sitten meillä on kissoja, monennäköisiä elikoita täällä, mutta ainoastaan koiranomistajia verotetaan.

Minulla on ollut itselläni Helsingissä koira jo vuosikausia, ja olen maksellut koiraveroakin, ja välillä olen asunut Vantaalla ja silloinkin on Helsingistä tullut koiraverolappua. Sitten kun kerroin, että lähetätte sitten Vantaalle sen, kaupunki sen korjasi. Olen aina kerännyt koirani jätökset tuolta kadunvarresta, ja laitan ne roskiksiin, joita kaupunki ei kylläkään nykyään laittele enää mihinkään, vaan useimmiten ne ovat taloyhtiöiden hoidettavana. Niitäkin voisi olla vähän enemmän.

Koirapuistoista ja niiden tarpeellisuudesta on varmaan monennäköistä näkökantaa. Voidaan minun puolestani vaikka lopettaa koirapuistojen rakentaminen, jos me luovumme tällaisesta kivikautisesta tasaverosta. Tuen tätä Nuutti Hyttisen esitystä.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

3.5.2017

28-vuotisen valtuustokauteni aikana olen lähes joka vuosi tehnyt tästä samasta asiasta talousarvioaloitteen useimmiten valtuutettu Ilkka Taipaleen kanssa. Tähän mennessä se ei ole vielä mennyt läpi, mutta toivottavasti nyt edes tämä aloite menisi läpi. Kysehän on todellakin siitä, että Helsinki ja Tampere ovat reliikkejä tässä asiassa. Ei ole enää mitään perusteita periä koiraveroa, eli olen tämän asian palauttamisen kannalla.

Aikoinaanhan, kuten jotkut teistä saattavat muistaa, koiravero on luotu tähän maahan ja perustettu siksi, että sen turvin on maksettu korvauksia niille karjanomistajille, joiden lehmiä vesikauhuiset koirat ovat pureet, ja siitä on nyt todella noin 100 vuotta aikaa, kun tätä perustetta on tarvinnut käyttää. Eli se on nyt ollut ihan pelkästään fiskaalinen vero, mutta sen nettotuotto ei ole kovin häävi, koska se sitoo 2 kaupungin työntekijän työpanoksen vuosittain sitä asiaa hoitamaan. Kuten täällä Nuutti Hyttinen puheenvuorossaan sanoi, kaikki eivät sitä kuitenkaan edes maksa, ja siinä ei ole minkäänlaista valvontaa itse asiassa käytännössä.

Paljon tehokkaampi ja parempi olisi se, että meillä olisi lemmikkieläinrekisteri, jonne kaikki ihmiset voisivat mikrosirutetut kissansa, koiransa, kaninsa ja kilpikonnansa ja muut eläimensä merkitä, ja silloin eläin on kadonnut tai löytyy jostakin, sen rekisterin avulla omistaja löytyisi. Mutta tästä koiraverojärjestelmästä ei ole mitään iloa eikä hyötyä edes tässä kadonneitten eläinten omistajien jäljittämistapauksissa. Eli todellakin tämä on mennyttä maailmaa, ja suosittelen että byrokratianpurkutal-koissa tämä olisi yksi osa ja kaupunki lopultakin luopuisi tästä koiraveron perinnästä. Tiedän, että se on talousarvioaloite, mutta toivon, että tällä palautuksella se johtaa siihen, että seuraava budjettiesitys kun tänne tulee, niin siinä on tämä vero jo poistettu.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kannatan lämpimästi palautusta, ja vaikka se tänään ei saisi enemmistöä, toivon silti, että me, jotka olemme näitä talousarvioaloitteita tästä asiasta lukuisina vuosina tehneet, tulisimme sitkeästä työstämme palkitukseksi kaupungin hyväksi. Kaupungin kannattaisi kaikin keinoin tukea lemmikkien pitoa, eikä niin, että tällaisilla veromaksuilla niille ihmisille, kellä on muutenkin hyvin vähän rahaa, sitten vielä tulee tällainen maksu siihen. Lemmikkien hyvinvointivaikutukset ovat varmasti suuremmat kaupunkitasolla kuin kulut kaupungille, ja on ihan itsestäänselvää, että koirien pitää saada olla irti, ja luvallisesti se on mahdollista vain koira-

3.5.2017

---

puistoissa. Mielestäni tämä perustelu, että sillä rahoitetaan... Meillä on monta kuntaa, joissa on koirapuistoja eikä koiraveroa, että Helsinki elää tässä vielä vähän edellistä vuosituhatta.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä puheenvuorossa on vähän ollut ihmeellinen sävy, eli meillähän oli aikoinaan televisiovero, lupamaksu, joka sitten poistettiin ja lisättiin kaikille kansalaisille sen tähden, kun sitä ei maksettu. Ja nyt puhutaan, että laitetaan palautukseen tämä, kun ihmiset eivät maksa sitä. Eihän se ole mikään syy. Siksi toisekseen myös ihmiset ottaessaan lemmikkiä tiedostavat kyllä aika pitkälle oman budjettinsa, pystyykö sen koiran ruokkimaan ja pystyykö koiran kanssa harrastamaan jotain. Kyllä jollain tavalla täytyy näitä koirapuistoja ja niiden ylläpitämistä ynnä muuta myös ylläpitää, eli en kannata palautusta.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt kun tämä on aloitteen muodossa eikä osana talousarvioaloitteita tai yleensä budjetin käsittelyä, jossa yleensä olen ollut kannattamassa budjettisopua, on helppo kannattaa palautusta. Tämä on ikaikainen vero, ja lähtökohtaisesti suhtaudun positiivisesti kaikkiin veronalennuksiin, mitä valtuusto esittää budjettisovun ulkopuolelta, ja tähän on erinomainen sellainen. Eli kyllä, lähtökohtaisesti koiraveron aika alkaa olla ohi 2017-vuonna.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hurstille toteaisin sen verran, että noilla samoilla perusteilla voisi tosiaan kannattaa sitä lapsiveroa lapsiperheille. Ja toiseksi, se että meillä on tyhmä Yle-vero, jossa tosiaan maksetaan palvelusta, jota ei käytä, ei ole mikään peruste säätää muita vielä tyhmempiä veroja.

Kiitos.

3.5.2017

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen ollut 2 koiran huoltaja. Yhteensä noin 30 vuotta siinä tuli, ja maksoin suht tunnollisesti sitä koiraveroa. Nyt ei ole koiraa enää, ja ymmärrän hyvin, että tämä on aikansa elänyt juttu ja että sen kerääminen todennäköisesti maksa lähes saman verran kuin mitä sitten se tuotto on. Toivon, että asian todennäköisesti palautuessa kuitenkin meillä löytyy mahdollisuudet ja edellytykset ylläpitää koirapuistoja niin kuin tähänkin saakka.

Valtuutettu Hursti

Kiitos.

Valtuutettu Hyttiselle sanoisin, että meillähan tavallaan on tällainen lapsivero on ollutkin. Meillähan on lapsilisiä alennettu. Jos ei se nyt ole veromuodossa, niin on se joka tapauksessa ollut pois lapsiperheiltä.

Valtuutettu Lovén

Tässä olisin lisännyt vielä valtuutettu Bogomoloffille, että kyllä minulle käyvät hyvin ne koirapuistot, mutta jos sitä pidetään syynä siihen, että me emme tässä asiassa pysty etenemään. Ja niin usein kun olen kuulut sen, että joka vuosi, joka ikinen valtuustokausi tästä asiasta keskustellaan, niin tähän on sellainen asia, että kun se kerran päätetään poistaa, niin ei tarvitse aloitteita toistaa.

Valtuutettu Ingervo

Tämänkin palautusäänestyksen jälkeen kuulun edelleen 2 spanielin uskolliseen palvelusväkeen ja olen iloinen siitä, että eri puolueissa on halukkuutta tehdä aloitteita koiraveron poistamiseksi, ja uskon, että jossain vaiheessa täälläkin järki voittaa ja sitkeys palkitaan.

3.5.2017

---

217 §

Esityslistan asia nro 15

VALTUUTETTU TUOMO VALOKAISEN ALOITE LOVE RECORDS -YHTIÖN MUISTOLAA-
TASTA

Valtuutettu Valokainen

Kiitos.

Kaupunginhallituksen vastaus oli ihan selvä, mutta tuossa oli minulla käynyt sellainen pieni lipsahdus, joten haluaisin korjata pöytäkirjaan tällaisen, että Love Recordsin studio sijaitsi nimenomaan juuri kyllä Vuorimiehenkatu 29:ssä, mutta se toimintavuosi oli 1976–1980. Tämä lie-
neen tärkeä jollekin – minulle.

219 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU SANNA VESIKANSAN ALOITE PALOHEINÄN PULKKAMÄEN VALAISTUK-
SESTA

Valtuutettu Enroth

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen tyytyväinen kaupunginhallituksen vastaukseen. Paloheinän pulkkamäessä olivat valot sammuneet, ja nyt siellä palaa, ja ne ovat valmiina nyt sitten taas, kun lumi seuraavan kerran pysyvästi tulee niin että pulkkamäkeen pääsee. Mutta täytyy sanoa niin kuin entinen palokunnan päällikkö, että väärin sammutettu siinä mielessä, että kesti aika kauan aikaa ennen kuin ne valot saatiin sinne pulkkamäkeen. Kaupunginhallituksen vastauksessa ei sanota, kuinka kauan se varsinaisesti

3.5.2017

---

kesti, mutta aikaa kului, ja varmaan tällä aloitteellakin oli tekemistä valojen syttymisen kanssa.

Aikaisemmin, vissiin 6 vuotta sitten, olin tukkanuottasilla liikuntaviraston kanssa samasta asiasta. Silloin asukkaiden tulkinnan mukaan virasto kostoksi sammutti valot pulkkamäestä, ja tätä kärhämää tässä on nyt sitten käyty aika paljon. Mutta kyllä nyt kun valot on taas saatu sinne aikaiseksi, niin ehkä tämä pikkuhiljaa rauhoittuu tämä kärhämä tässä.

Kiitos.

221 §

Esityslistan asia nro 19

VALTUUTETTU PILVI TORSTIN ALOITE MAKSUTTOMASTA JOUKKOLIIKENTEESTÄ KOU-
LULAISRYHMILLE SUOMI 100 -JUHLAVUONNA

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja. Valtuutetut.

Tässähän oli kyse aloitteesta, jossa kaupunginhallituksessa tehtiin esitykseen muutos – kiitos siitä jo kaupunginhallitusvaiheessa kannattaneille. Kun tavoitteena oli saada koululaiset maksuttoman julkisen liikenteen piiriin päiväsaikaan 10–15, ja tämä on HSL:ltä tullut lausunto, joka tavallaan johti siihen, että esittelijä ei asiaa puoltanut, niin kaupunginhallitus edellytti, että asia otetaan nyt HSL:n ensi vuoden budjettikäsittelyyn niin että se tulee sitten kaikkien HSL:n kuntien lausuttavaksi.

Tässä yhteydessä pyysin oikeastaan puheenvuoron siksi, että halusin tehdä kuuluisat 3 pointtia, joista viimeinen on vetoamus teille kaikille. Ensimmäinen on vielä tässä kohtaa kiitokset Helsingin vanhemmat - yhdistykselle, koska hehän olivat tämän aloitteen takana, ja me olemme olleet ikään kuin välineitä ja tuoneet sen valtuuston käsittelyyn.

Toiseksi erityiskiitos yhdelle kaupungin raitiovaunukuljettajalle, joka laittoi henkilökohtaisen viestin kaupunginhallituskeskustelun jälkeen ja toi yksityiskohtaisesti esiin, minkä takia hän kannattaa tätä aloitetta, mutta

3.5.2017

---

myös miksi hän toivoo, että se ei tulisi voimaan ennen kello 10:tä, mutta juuri kello 10:ltä tämä toimisi oikein hyvin. On toisinaan jotenkin lohdullista huomata, että oikeasti tätä työtä, jota täällä tehdään, seurataan ja myös tällaisiin yksityiskohtiin otetaan kantaa. Monet opettajat ovat nimittäin toivoneet, että aikataulu olisi jo kello 9:stä eteenpäin, ja tämä varmaan täytyy vielä keskustella.

Kolmanneksi se vetoamus. Nythän kun tämä sitten tulee tänne HSL:n käsittelyyn, ratkaisun tekevät kaikkien kuntien edustajat, ja jos me oikeasti haluamme, että koko HSL:n alueen koululaiset pääsevät nauttimaan tämän hienon seudun meiningeistä, olisi tietysti erittäin perusteltua saada tukea myös muualta kuin Helsingistä. Vetoaisin nyt kaikkien puolueiden edustajiin, että jos te katsotte, että tällä aloitteella on käytännön arkista tasa-arvoa, koululaisten liikkumista lisäävää merkitystä, jota haluatte puoltaa, olkaa nyt yhteydessä puoluetovereihinne yli kuntarajojen. Kyse ei ole siis nyt Helsingin edusta, vaan koululaisten edusta.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on erinomainen aloite. Kiitos, Pilvi, sen tekemisestä. Mielestäni tärkein kriteeri päätöksenteossa ovat päätökset, jotka vähentävät eriarvoistumista, ja mielestäni tällainen päätös, että saataisiin maksuttomuus joukkoliikenteeseen kouluryhmille, vähentäisi eriarvoistumista sikäli, että juuri kantakaupungissa monet kulttuurikohteet ja tapahtumat ovat kävelymatkan päässä, mutta lähiökouluista ne eivät ole enää kävelymatkan päässä. Silloin näiden koulujen osallistuminen ei yksinkertaisesti ole yhtä helppoa. Jos sanotaan, että koulu voi päättää, mihin rahat laittaa, niin voi olla, että sillä ei ole varaa päättää niin että ne ovat ne matkat, joihin laittaa, ja toiset koulut pääsevät niihin samoihin kävelen. Sen takia minusta olisi tärkeää miettiä tämä. Jos saadaan kompromissiksi se, että puoli 10:ltä lähtee se voimaan – eikä 10:ltä – sekin on parempi, jotta ehditään ajoissa syömään, ja varsinkin pienillä koululaisilla voi aika lyhyitäkin päiviä niin että kuitenkin ne retket mahtuisivat sen koulupäivän sisälle.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

3.5.2017

Minä oikeastaan korostaisin vähän samoja asioita kuin valtuutettu Ingervo tuossa äsken eli tätä alueellista tasa-arvoa koulujen välillä. Yllättävän monet koululaiset eivät koskaan käy muun kuin oman koululaisryhmänsä kanssa Helsingin keskustassa, ja tietysti jo ihan joukkoliikennevälineiden käytön oppimiseksi ihan hyvä olisi tämän aloitteen toteutuminen. Joka tapauksessahan koululaisryhmien matkat maksetaan julkisista varoista. Tässä nyt sitten vain on kysymys vähän, että mistä taskusta ne maksetaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Karhuvaara

Hyviä puheenvuoroja käytetty tästä aiheesta. Olen itse sitä mieltä myös, että jos meillä kerran on valtakunnallinen päätös siitä, että oppimisympäristö on koko myös tämän koulun ympäröivä yhteiskunta, niin se ei paljon auta, että meidän museomme ovat maksuttomia, jos kouluilla ei ole varaa niihin mennä. Kuitenkin pienemmät lapset nyt jo matkustavat joko maksutta taikka alennetulla lipulla, mutta jatkoa ajatellen se, että helsinkiläiset koulut eivät varmasti lähde Järvenpäähän eivätkä Espooseen näille matkoille ilman tilausbussia, joka on taatusti kalliimpaa sille koululle tai yhteiskunnalle kuin mitä olisi julkisen liikenteen käyttö. Nimenomaan heikoimmille lapsille, niille, jotka ovat huonoimassa asemassa vanhempien esimerkiksi aktiivisuudella viedä lapsia eri paikkoihin, tämä avaa aivan erilaisen maailman.

Valtuutettu Holopainen

Puheenjohtaja.

Tämä on erinomainen aloite, ja mielestäni tämä pitäisi toteuttaa mahdollisimman pian. Tämähän on lähikuntien lasten etu vielä enemmän ehkä kuin helsinkiläisten, jotta lähikunnista päästään helposti Helsingin kulttuuripalveluiden ja esimerkiksi uuden keskustakirjaston pariin. Kuten täällä vastauksissakin todetaan, tiedetään tutkimustiedon mukaan, että vain omalla asuinalueella myös vapaa-ajalla pysyttelevien lasten ja nuorten suhteellinen osuus kasvaa koko ajan. Meillä on ihan oikeasti 12–13-vuotiaita koululaisia, jotka eivät ikinä käy keskustassa vanhempiensa kanssa – eivät käy kulttuuripalveluissa tai katsomassa, mitä nähtävyyksiä sieltä löytyy, joten tämä on todella tärkeä tasa-arvon kanta.

3.5.2017

Tämä on mitä tehokkain tapa edistää lasten elämyksellistä toimintaa koulupäivän aikana. Niin kuin tiedetään, ne bussit ja ratikat, metrot eivät ole siellä täynnä, mutta ne kulkevat silti. Tämä pitäisi ehdottomasti toteuttaa ja tosiaankin vielä miettiä sitä aikataulua. Niin kuin täällä on tuotu esiin lyhyesti, että voisimmeko me vapauttaa jopa tämä tiukan rajan, jos ei vaikka ehditä sitten sinne lounaalle ennen tai sitten sen jälkeen jää liian lyhyt aika. Mielestäni koulujen tarpeista lähtien tämä pitäisi toteuttaa ja tuota aikaakin voisi tarkastella uudelleen.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

Tämä asiahan on monta kertaa ollut esillä, mutta niin kuin me nyt ehkä ymmärrämme, niin se on HSL:n päätösvallassa. Kiinnitin huomiota kuitenkin, että HSL:n hallituksen lausunto oli tuossa asiassa hiukan monessakin kohtaa minusta vähän oudonkin puoleinen. Siinä otettiin muun muassa juuri se kanta, että tämä suosisi liikaa vaikkapa vain helsinkiläisiä kouluja, mikä tuntuu minusta oudolta. Totta kai täällä vielä varsinkin tämä lähiöiden ja keskustan välinen ero, niin siihenhän tuo auttaisi, mutta paljon merkittävämpää olisi se, että Helsingin lähikunnat pystyisivät hyödyntämään Helsingin tarjoamia kulttuuripalveluita, juuri niin kuin Holopainen sanoi.

Siinä oli muutakin omituista. Siinä oli tämä ajatus, että se olisi jotenkin teknisesti epäselvää, että kuka koululaisryhmästä kuuluu opettajan vetämään ryhmään ja kuka ei. Eihän sillä nyt käytännössä tietenkään ole mitään epäselvyyksiä, kun siellä liikenteessä ollaan silloin vaikka tuon 10:n jälkeen.

Sitten on vielä sekin, että silloin kun niitä lippuja ei tarvitse erikseen liityntäliikenteessä leimata, se helpottaa kaikkien matkojen nopeaa kulua. HKL:n johtokunnassa kiinnitettiin huomiota myös siihen, että tämäläiset järjestelyt ovat myös omiaan auttamaan lapsia joukkoliikenteen pariin. On paljon sellaisiakin lapsia, jotka eivät juurikaan vanhempiansa kanssa joukkoliikenteessä liiku. Jos me luomme näitä koululaisretkiä, annamme niille ne mahdollisuudet, niin me myös kasvatamme joukkoliikennekulttuuria tähän kaupunkiin. Tässä on monta erisyyttä, minkä takia tämä homma pitäisi saada läpi – ehkä tällä vaalikaudella. Täällä ovat HSL:n hallituksen jäsenet nyt varmaan jatkossa ajavat tätä asiaa tarmokkaasti.

3.5.2017

Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastauksena valtuutettu Rantaselle. HSL:n hallitus ei ole antanut tätä HSL:n lausuntoa, vaan tässä on tällainen demokratiavaje, että HSL näihin valtuutettujen aloitteisiin vastaa virkamiestyönä. Tästä on keskusteltu HSL:n hallituksessa, että meillä ei ole sellaista kohtaa siellä, missä me voisimme tästä päättää, ja sen takia on hyvä ja tämä on juuri oikein, miten tämä on nyt menossa, että tämä laitetaan siihen kuntien lausuntopyyntöön. Nyt tietysti me valvomme siellä, että se tosiaan tulee sinne lausuntopyyntöön, jolloin kunnat voivat ottaa tähän kantaa, ja sen jälkeen me voimme osana budjettikäsittelyä tukea tätä. Kyllä vastaan valtuutettu Rantasen pyyntöön, että ajamme tätä asiaa siellä hallituksessa.

Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Valtuutettu Ylikahri niin sanotusti vei sanat suustani, eli juuri tästä oli nyt kysymys tässä muutoksessa, jonka kaupunginhallitus muuten äänin 14–1 teki, että saataisiin tämä luottamushenkilöhallituskäsittely.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Pyydän anteeksi Ville Ylikahrilta. En tajunnut, näinhän se tosiaan menee, ei käynyt siellä HSL:n hallituksessa. Mutta nämä ovat kyllä sellaisia asioita, joiden pitäisi käydä, että kyllä tässä HSL:n rakenteessakin on vähän jumpattavaa, mutta siinä me olemme varmasti samalla puolen barrikadia kaikki.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Tärkeintä tässä asiassa nyt olisi se, että tämä asia tavalla kuin toisella hoituu kuntoon. Juuri tänään keskustelun... Tämähän ei koske pelkästään koululaisia, vaan myös eskarilaisia kevätkauden osalta. Oma poikani on tammikuun alkupäivinä täyttänyt 7 vuotta ja on eskarilainen, ja kävivät eilen Ateneumissa retkellä, ja siellä jo tässä vaiheessa vuotta osa eskarilaisitakin joutuu maksamaan sen lipun, jolloin se voi vaikut-

3.5.2017

---

taa sillä tavalla, että esimerkiksi tänään kuulin, että he eivät voineet ottaa Ateneumissa opastusta, koska opastus olisi maksanut seitsemän kymppiä, ja osa siitä retken kuluista meni niihin HSL:n lippuihin. Tämä voi vaikuttaa siis siihen toiminnan suunnitteluun aika tavalla, että mitä pystytään tekemään eskarivuoden tai kouluvuoden aikana. Kyllä varmasti meistä kaikki sanovat, että mieluummin ehkä se opastus olisi ollut se, mihin se raha olisi käytetty ja sillä tavalla hyödynnetty sitten erilaisia palveluita. Se ei tarkoita suinkaan välttämättä sitä, että nämä rahat jäävät käyttämättä, vaan päinvastoin ne voidaan käyttää sitten johonkin muuhun.

222 §

Esityslistan asia nro 20

RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE OLYMPIATERMINAALIN JA KATAJANOKAN TERMINAALIN VÄLISESTÄ RANTAPROMENADISTA

Ledamoten Månsson

Ordförande.

Vår gruppmotion fick ju sitt ursprung i det att vi röstade ner Guggenheimmuséet. Jag hörde själv till dem som röstade rätt i den frågan, det vill säga som majoriteten. Majoriteten har alltid rätt, Laura, och i ett demokratiskt organ är det så, och vi är ganska nöjda med svaret. Vastaushan on aika myötämielinen, mutta näen tässä 2 ongelmaa, ja haluaisin vähän sitä problematisoida. Ensinnäkin tämä ajatus, että edetään askel askeleelta, niin ehkä on pakko joiltakin osin joskus tehdä niin, mutta kyllähän me paljon suurempia kokonaisuuksia suunnittelemme kuin tämä rantaviiva terminaaliilta terminaaliin eli Olympiaterminaalista Katajanokan terminaaliin asti. Toivon mukaan näistä askeleista nyt sitten tehdään sellainen kokonaisuus eli että katsotaan, miten tämä kokonaisuus muodostuu näistä osasista.

Toinen ongelma, ja halusinkin kysyä, miten tämä on mahdollista. Tässä kaupunginhallituksen vastauksessa viitataan monisanaisestikin sata-matoiminnan aiheuttamiin ongelmiin. Luen vähän tätä tekstiä. "Eteläsa-

3.5.2017

---

tama-alueen suunnittelu on haastavaa, sillä satamatoiminnan ja matkustajaliikenteen toimintaedellytykset on turvattava”. Tietysti näin. ”Olympiaterminaalin ja kauppahallin välinen alue on kokonaisuudessaan Helsingin Satama Oy:n hallinnoimaa aluetta ja sataman aktiivisessa ympärivuotisessa toiminnallisessa käytössä”. Aivan oikein. ”Suunnittelussa on otettava huomioon, että satama-alueella toimintoihin määrittelee kansainvälinen turvatoimialue, jonka mukaan satama-alue tulee olla rajattuna ympäröivästä toiminnasta ja pääsyn satama-alueelle tulee olla rajoitettua ja valvottua”. Varmaankin näin. ”Tästä syystä esteetöntä pääsyä satama-alueelle ja meren äärelle on mahdollista toteuttaa”. Kysymykseni kuuluu, miksei tähän viitattu yhtään silloin kun Guggenheim-museota suunniteltiin sille tontille. Päinvastoin muistan hyvin elävästi, että Guggenheim siinä suunnitelmassa oli ihan tuonne mereen asti, siis rantaviivaan asti. Oli suunniteltu, että se museo olisi katkaissut tämän sataman hallinnoiman alueen.

Vielä tässä lopuksi yksi lause: ”Guggenheim-hankkeelle varatulla alueella väliaikaisten toimintojen kehittämiseen vaikuttavat ratkaisevasti myös sataman tarpeet”. Eli kysyn nyt, miksei tätä ajateltu silloin kun Guggenheimia suunniteltiin tälle paikalle ja miksi se on nyt sitten vasta otettu huomioon – huomattu, että näinhän se on, että siinhän on joku satama toiminnassa. Eli vähän johdonmukaisuutta toivon tässä argumentoinnissa, mutta, niin kuin sanoin, tämä on hyvä vastaus kuitenkin, ja toivotaan, että saadaan näistä askeleista kokonaisuus.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan valtuutettu Månssonille kyllä toteaisin, että siinä vaiheessa kun Guggenheimia sille tontille suunniteltiin, se suunniteltiin ja siinä yksi ehto oli se, että satamatoiminnat eivät häiriinny. Kyllä se on siinä aika-naan jo huomioitu, eikä se Guggenheim siitä rannalta sinne veteen olisi mennyt kuitenkaan, ja se olisi vienyt ainoastaan ne parkkipaikka-alueet, mitä siinä tällä hetkellä on.

Ledamoten Månsson

Samasta alueestahan nyt puhutaan. Unohdin äsken sanoa, että tässähän myöhemmin tänään listalla on Hannu Oskalan aloite, joka fokusoi juuri tälle tontille. Me halusimme nähdä tämän kokonaisuutena, mutta tässähän on myös tämä erillinen, ja siihen on sama vastaus eli ei oikein

3.5.2017

---

käy, kun satama asettaa rajoituksia, ja sitä nyt utelen edelleen, että miksi nyt mutta ei silloin.

224 §

Esityslistan asia nro 22

VALTUUTETTU SAMI MUTTAILAISEN ALOITE PYÖRÄILIJÖIDEN AJOLINJOJEN MERKITSEMISESTÄ ELIELINAUKIOLLE

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tein tällaisen aloitteen liittyen Elielinaukion ympäristöön. Siinä nyt vähän törmäilevät fillarit ja jalankulkijat. Tein myös tänne palautusesityksen liittyen tähän kyseiseen aloitteeseen. Tämä palautusesitys ei ole niin jyrkkä, että sinne vedettäisiin mitään fillarikaistaa ja rajattaisiin sellainen kunnan ikään kuin baana siitä läpi, joka olisi vielä ehkä vaarallimpiä tuolla alueella. Sitä paitsi tämä on menossa remppaan tai tähän on tulossa uusi suunnitelma tähän alueelle. Sinne ollaan myös vetämässä mahdollisesti tunnelia, joka on ihan kliffa ajatus. Toki tämä nyt ei tapahdu ihan vielä lähivuosina, tai pidetään siitä huolta, että se tapahtuu – sehän riippuu meistä. Toivottavasti tämä alue tosiaan saadaan järkevään kondikseen, mutta tässä olisi väliaikainen ratkaisu, johon kaipaaisin valtuuston enemmistöä. Tämä on tosiaan palautusesitys. Ponsilla tässä asiassa ei tee ketään. Esitys on seuraava: kaupunginvaltuusto palauttaa asian käsittelyyn siten, että alueelle merkitään selkeästi siellä liikkuvan myös pyöräilijöitä esimerkiksi pyöräkuvilla, koska nythän näin ei ole. Elielinaukiolla liikkuu paljon eri-ikäisiä ihmisiä, ja tämä on kaikkien osapuolien näkökulmasta sekä liikenneturvallisuuden kannalta erittäin perusteltua ja järkevää.

Kiitoksia.

3.5.2017

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin alkuun sanon, että kannatan valtuutettu Muttilaisen palautusehdotusta. Paljon muutakin olisi vähän muutettavaa tuolla noissa merkitsemismuodoissa jalkakäytävän ja pyörätien merkeissä. Mielestäni ne ovat ihan muusikkona sanottuna hanurista. Ne ovat aivan päinvastoin kuin niiden pitäisi olla. Pitäisi olla pyörätie merkittynä sille oikealle puolelle ja jalankulku vasemmalle. Nyt kun mennään julkiseen liikenteeseen, kävelet omaa jalkakäytäväkaistaa. Ensin tsiigaat ympärille, ettei tule fillareita ja sitten sen jälkeen tsiigaat, ettei tule muuta kulkuneuvoa. Se ei mitenkään... Siellä on monta tilannetta tullut sillä tavalla – olen henkilökohtaisesti nähnyt – että siellä meinaavat näiden pyöräilijöiden alle jalankulkijat jäädä. Ensinnäkin jo sen tähden, että siellä on tällaisia, jotka eivät ole käyneet Auroran sairaalan vieressä olevassa liikennekaupungissa nuorena henkilönä suorittamassa niin sanottua liikenneajokorttia, että tiedettäisiin, milloin pitää antaa varoitusääni, että täältä tullaan ja niin poispäin. No, tämä on monisäikeinen juttu, mutta kyllä näihin merkintöihin pitäisi saada muutokset niin että ne olisivat juuri päinvastoin kuin ne ovat tällä hetkellä, ja palautusesitys valtuutettu Muttilaiselta on erittäin ajankohtainen. Kannatan sitä.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä Elielinaukion ympäristö kieltämättä on pyöräilyolosuhteiltaan nykyään aika ongelmallinen kokonaisuus, mutta siellähän on tapahtumassa paljon muutoksia. Valtuutettu Muttilainen mainitsikin näistä muutamia. Siellä on suunnitteilla pyörätietunneli, joka Baanalta jatkuisi rautatieaseman ali, laitureiden ali, joka ehkä saattaisi 5 vuoden kuluttua olla realismia, että siellä voisi olla. Tässähän kiirehditään sen toteuttamista, mikä on hyvä. Sen lisäksi Elielinaukion nyt alla olevan parkkihallin mahdollisesti tilalle, mahdollisesti päälle suunnitellaan uusia liiketiloja. Bussit siirtyvät länsimetron aloittamisen jälkeen ainakin suurin osa jossain vaiheessa Kamppiin, ja Kaivokadun ympäristökin on menossa uusiksi.

Uskon, että kun mietitään kokonaisuutena koko tätä aluetta, sieltä kyllä täytyy löytyä ja on syytä löytyä joku ratkaisu, millä siitä vedetään pyöräväylä. Mutta se, että siihen nyt piirrettäisiin vain ajolinjat ja piirrettäisiin pyöräkaista tämänhetkisen kävelyalueen läpi, ei olisi kovin toimiva

3.5.2017

---

ratkaisu. Sen sijaan Muttilaisen palautusesityksessään esittämä ajatus, että sinne merkitään tällä jaetulla alueella selkeämmin, että siellä kulkee pyöräreitti – esimerkiksi pyörän kuvia sen verran, että suunnilleen tästä kannattaisi ajaa ja kävelijätkin huomaavat, että tässä on myös pyöräreitti – voisi olla väliaikaisratkaisuna ihan toimiva siihen asti, että alueen laajemmat uudistukset etenevät niin että nähdään, mikä olisi pidempiaikainen ratkaisu. Tältä pohjalta pidän tätä Muttilaisen palautusesitystä ihan kannatettavana.

Valtuutettu Modig

Joo, palautukseen, puheenjohtaja.

En tiedä, mitä mieltä olen palautuksesta. Tässä siis alkuperäisessä aloitteessa esitettiin, että erotettaisiin se pyöräkaista ja se merkittäisiin selvästi, ja kaupunkisuunnittelulautakunnan näkemys oli se, että siinä itse asiassa hyvää tarkoittaen luotaisiin vaaratilanteita, koska silloin pyöräilijöiden nopeudet nousisivat, kun siinä yksinkertaisesti tällä hetkellä ei ole järkevää tapaa erottaa niitä kahta toisistaan. Me kaikki tiedämme, että se ei toimi. Itse olen sitä mieltä, että tällainen erotettu kaista ei olisi hyvä asia, niin miten se sitten on eri asia, jos me nyt ohjaamme sen ajoväylän tai näytämme sen nyt sitten pyörän kuvilla asfaltissa? Eikö tämä palautus nyt tarkoita ihan samaa asiaa, että tavallaan tehtäisiin näytetty ajoväylä siihen sen aukion läpi? Olipa järjetön puheenvuoro.

Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä aloitevastauksessa on varmaan 2 olennaista asiaa, joista ensimmäinen on se, että tällä hetkellä se Elielinaukio on alue, jossa kaikkien on liikuttava kävelijöiden ehdolla ja kävelijöiden rytmissä. Siellä on valtavasti kävelijöitä eri suuntiin, ja silloin, kuten tässä vastauksessakin on todettu ja minkä esimerkiksi valtuutettu Modig tässä otti esiin, syntyi ehkä enemmän haittaa, että siihen merkittäisiin erillinen väylä, jossa pyöräilijät mahdollisesti ajattelisivat, että tässä voi ajaa nyt hyvinkin lujaa pyöräilyvauhtia, ja kuitenkin sitten koko ajan itse asiassa kävelijöitä menisi ohi ja syntyisi ehkä vielä nykyistä hankalampi tilanne, vaikka nykyinenkin tilanne on toki jossain määrin hankala. Eli se on kävelijöiden ehdoilla liikuttava alue.

3.5.2017

Toinen olennainen asia tietenkin tässä vastauksessa on keskustelusakin hyvin esiin tullut suunnitelma tämän alueen alittavasta tunnelista, joka olisi osa baanaverkkoa ja josta tunnelista yleissuunnitelmavaihe on tällä hetkellä työn alla, ja vastauksessaanhan kaupunginhallituskin pyytää kiirehtimään tämän suunnitelman tekemistä.

Ymmärtäisin, että valtuutettu Muttilainen ehkä tässä palautusehdotuksessaan haki jonkinlaista sellaista ratkaisua, joka olisi välimuoto tämän ikään kuin varsinaisen pyöräväylän jatkumisen ja sen välillä, että siinä ei ole mitään merkintää. Ehkä omana kantamani voisin sanoa, että minun mielestäni tämä asia ei ole sellainen, joka vaatisi varsinaisesti tämän kyseisen aloitteen palauttamista, vaan ehkä voimme olettaa, että tämä keskustelu tulee tiedoksi kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosastolla, ja he voivat siellä sitten miettiä, onko sellaisia merkitsemistapoja, jotka auttaisivat ihmisiä hahmottamaan sen nykyisen tilanteen eli tämän jaetun sekä pyöräliikenteen että kävelijöiden jaetun yhteisen tilan, jossa kävelijöiden ehdoilla kuitenkin tulee toimia.

Kiitos.

Valtuutettu Ylikahri

Kyllä, palautukseen. Kannatan tätä palautusta, vaikka nyt apulaiskaupunginjohtaja sanoi, että asia voisi hoitua ilmeisesti. Se, miksi otin puheenvuoron, niin tässä on hyvin sama tilanne kuin on tuossa Kansalaistorilla. Silloin kun Baanaa suunniteltiin ja sitä Kansalaistoria rakennettiin, siihen ei ollut suunniteltu erillistä pyörätietä, vaan ajatuksena, että pyörät tulevat sieltä Baanalta tällaiselle, silloin virasto kutsui sitä perilläoloalueeksi, ja silloin itse asiassa minun tekemäni ponnella avulla siihen maalattiin erillinen pyörätie. Väitän, että se on siinä Kansalaistorilla erinomainen ratkaisu, että siinä menee läpi se pyörätie. Siinä silti pyöräilijät, kun siinä on paljon ihmisiä, ottavat ne jalankulkijat huomioon, mutta se on paljon selkeämpi se tilanne, että siinä on erikseen merkittynä se pyörätie.

Tähän Elielinaukioon, niin siinäkin, kun se pyörätie tulee sieltä Postikadulta ja sitten se jatkuu Kaivokadun reunaa, on sellainen 20 metrin matka. Se olisi paljon selkeämpää, että se menisi suoraan siihen, eikä siinä olisi tällaista ns. perilläoloaluetta. Olen kyllä tässä aloitteen tekijän kanssa samoilla linjoilla, että se nykyinen tilanne on huonompi kuin se tilanne, jossa ne on merkitty erikseen.

3.5.2017

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

En vielä tiedä. Mutta mielestäni on ensiarvoisen tärkeää tukea turvallista kävelyä ja pyöräilyä, ja kokemukseni ja käsitykseni mukaan vain selkeä ja rakenteellinen erottaminen lisää turvallisuutta.

Valtuutettu Torsti

Kyllä, palautukseen. En tällä lailla muotoiltuna kannata palautetta useamman kerran päivittäin kyseisen alueen läpi pyörällä liikkuvana. Otso Kivekäs kuvasi hyvin näitä muutoksia, jotka ovat tulossa, jotka ovat todennäköisesti hyviä. Niihin menee aikansa, mutta pelkästään tällä maalauksella en usko... Me tarvitsemme pyöräilijöille liikennesääntöjä ja ennen muuta nopeuksien laskemista. Jos tähän lisätään nopeuslaskumerkki, niin sitten tässä palauksessa ehkä on vähän enemmän järkeä. Muuten en näe, että tämä parantaa nykytilaa.

228 §

Esityslistan asia nro 26

VALTUUTETTU TUOMO VALOKAISEN ALOITE JAKOMÄEN ALUEEN UIMAKUOPPIEN KEHITTÄMISESTÄ

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia hyvästä aloitteesta, valtuutettu Valokainen. Tosiaan itsekin olen tehnyt vähän vastaavanlaisia aloitteita kyseiselle alueelle, missä ei mitään lätkköä ole lähellä. Tosin Vantaan kautta Keravanjoki, minne koetin saada vähän lisää rantsua. Siellä on Malmin uimaranta, mutta se on aika snadi viipale, kun ajattelee, kuinka paljon tuolla alueella budjaa porukkaa. Olen myös tehnyt aloitteen siitä, että Tapulikaupunki saisi oman maauimalansa. Sillekään ei ollut mitään estettä, mutta tiettyjä esteitä, kuten rahallinen este toki, mutta paikka on kyllä osoitettu.

3.5.2017

Tässä olisi aika hyvä sauma pistää, ja olen käsittänytkin, että tässä on halua myös Vantaan puolelta saada näille lätäköille käyttöä tosiaan, ja se on hyvä näin. Siellä on kyllä jengi tsimmannut vuodesta toiseen, mutta mikä se kondis on ollut ja kuinka turvallinen se on ollut, se on ollut toinen juttu. Se on ehkä ollut enemmän kuuluisa ostoskärryistään ja jostain Honda Monkeysta. Se on nastaa, että siellä voivat myös harjoittaa sitä uimista lapset, nuoret ja vanhat turvallisesti mielin, joten toivotaan, että asia kehittyy ja tuonne saadaan hyvä ympäristö, missä voivat alueen asukkaat toteuttaa itseään.

Kiitos.

230 §

Esityslistan asia nro 28

VALTUUTETTU HANNU OSKALAN ALOITE GUGGENHEIM-HANKKEELLE VARATUN
MAAALUEEN KEHITTÄMISESTÄ

Valtuutettu Valokainen

Ei.

3.5.2017

---

231 §

Esityslistan asia nro 29

VALTUUTETTU NINA HURUN ALOITE IÄKKÄÄN HENKILÖN PALVELUTARPEEN ILMOIT-
TAMISEN SELKIYTTÄMISESTÄ

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Tätä asiaa kun käsitelty, täällä vastauksessakin tulee aika mielenkiin-
toisesti esiin tämä, että tämä ei ole ehkä kuitenkaan kaiken kattava tä-
mä infotarjonta, mitä kaupungin sähköisiltä sivuilta löytyy, koska siellä
viitataan vain, että voidaan tehdä myös vapaamuotoinen ilmoitus tai sit-
ten on Seniori-info, joka antaa ikääntyneen palveluneuvontaa sähkö-
postitse tai puhelimitse arkisin 8.30–12, jolloin on mainittu puhelinnu-
mero. Mutta sitten kuitenkin virka-ajan ulkopuolella, joka tarkoittaa päi-
vystysaikaa, mainitaan puhelinnumero. Eli näitä kaikkia tietoja ei kui-
tenkaan löydy täältä Helsingin kaupungin sivuilta, ja kun sinä menet
sinne sivuille, syötät hakukenttään iäkkään henkilön palvelutarpeesta
ilmoittaminen, jos vaikka löydät harhailevan vanhuksen, niin kyllä ai-
kamoiseen nettipyöritykseen joudut, etkä kuitenkaan selkeästi saa sitä
tietoa, miten toimia. En yhtään ihmettele, että 112:kin ruuhkautuu. On-
neksi silti Helsingin sivuilla ei ole kehotettu suoraan soittamaan
112:een.

Mietinkin, että kannattaisiko kaupungin jollain tavalla ajatella, että siellä
sitten olisi vaikka PDF-pohjana tämä vapaamuotoinen kaavake tai
muuta. Näitä vanhuksia enenevässä määrin kulkee kaduilla ilman että
he välttämättä tietävät, ovatko he matkalla kotiin vai jonnekin muualle,
niin selkeämmin pitäisi olla esillä tämä, miten voi ilmoittaa asiasta kau-
pungin viranomaisille.

Kiitos.

3.5.2017

---

232 §

Esityslistan asia nro 30

VALTUUTETTU PETRA MALININ ALOITE SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN HYVINVOINNISTA

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämän aloitteen teksti on luettavissa, ja monet teistä ovatkin sen allekirjoittaneet, joten tiedätte sen, että olen tämän aloitteen tehnyt sen takia, että sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi on kuntatyöntekijöidenkin keskuudessa hyvin alhaista. Eli heillä on paljon enemmän mielenterveysongelmia kuin muilla ryhmillä, vaikka monet tekevät vaativaa asiakastyötä. Tätä aloitetta kun on käsitelty tuolla lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa, niin siellä ovatkin monet ymmärtäneet tämän asian tärkeyden, ja minulla olisi nyt muutamia kysymyksiä esittää vielä kaupunginjohtajalle ja virastolle tähän asiaan liittyen.

Tässä kaupunginhallitusvaiheessa oli tehty tällainen päätös, että esitetään sitten lautakunnalle selvitys siitä, mitkä ovat työntekijöiden asiakasmäärät kaikissa palveluissa. Sitä ei mainita nyt tässä tekstissä, mutta olisin vain halunnut varmistaa, että tämä selvitys tullaan esittämään sote-lautakunnalle, koska on kuitenkin tilanne sellainen, että aika monessa palvelussa tehdään hyvin paljon yli suositusten asiakasmäärien kanssa töitä. Haluaisin varmistaa, että tämä selvitys tullaan tekemään.

Toisena kysymyksenä minulla olisi sitten tämä, että työhyvinvointi on tärkeä asia, mutta palkkaus on myös tärkeä asia, ja sosiaalityöntekijät on sellainen ammattikunta, joka on ollut pitkään palkkakuopassa. Käytösuunnitelman yhteydessä oli esitetty tällainen selvitysesitys, että kun lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden palkkoja on nostettu, selvitetään mahdollisuus, voidaanko palkantarkistusta tehdä myös muissa palveluissa. Haluaisin kuulla, miten tämä asia on edennyt.

Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä, olen tekemässä tänne järjestelmään, nyt kun pääsin teknisestikin sinne sisälle, ponsiesityksen siitä, työnohjausta tarjottaisiin kaikille sosiaalityöntekijöille. On monia ammattikuntia, joissa pidetään ihan itsestään selvyytenä, että työnohjausta, jos tekee töitä vaikkapa vaikeasti traumatisoitujen asioiden kanssa, on tarjolla kaikille. Mutta jostakin syystä sosiaali- ja terveysvirastossa ei ole nähty tarpeelliseksi tarjota kaikille sosiaalityöntekijöille työnohjausta.

3.5.2017

Nyt toivoisin, että kun valtuusto tämän esityksen hyväksyy... Vielä haluaisin varmistuksen tosiaan siitä, että myös tämä selvitys näistä asiakasmääristä tullaan tekemään lautakunnalle. Sen lisäksi tehtäisiin näin, että varmistettaisiin se, että mikäli palveluissa tarvetta koetaan työnohjaukselle, kaikilla olisi sitä mahdollisuus saada. Olen saanut itse yhteydenottoja, joissa työntekijät ovat sanoneet, että he olisivat sitä työnohjausta tarvinneet ja halunneet, mutta eivät ole saaneet.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos.

11 minuuttia meni. Halusin ihan sen takia käyttää puheenvuoron, että olisin tuonut myös tämän työnohjauksen tarpeen aivan ehdottomana tähän. Kelalla on jo vuosikausia ollut esimerkiksi palveluntuottajille pakollinen työnohjaus yhtenä kilpailutuksen kriteerinä ja palvelujen saamisen kriteerinä. Helsingin kaupungin vastasi samalla lailla kotipalvelun työnohjaustarpeeseen, että sellaista ei ole olemassa, mutta voidaan järjestää. Ongelma on näillä ihmisten kanssa työtä tekevillä ammattiryhmillä se, että aika harva tunnistaa sitä työnohjauksen tarvetta, ja sen vuoksi johtaminen ennen kaikkea ja lähiesimies pitäisi olla sillä tasolla, että se tarve oikeasti tunnistetaan, ja se pitäisi olla aivan pakollinen kaikille. Työnohjaushan ei ole mitenkään pitkäaikaista keskusteluapua, vaan se on nimenomaan maksimissaan yleensä 2 vuotta kestävä prosessi, ja se pitäisi olla ihan välttämätön kaikille varsinkin yksin asiakastyötä tekeville ammattiryhmille.

Sitten tähän suositukseen. Ymmärsin, että sosiaalipalvelulaissa ei ole mitään asiakassuositusta, mutta ammattiliitolla itsellään on olemassa suositus. Ja tämä palkka, niin en tiedä, voisimme kokeilla jotain pakkausta ylipäättänsä ottaen siinä, että nämä onnistuneet asiakassuhteet ja mitä lisähyötyä asiakas saa, niin siitä saisi tämä työntekijä lisää palkkaa.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Petra Malinin ponsiesitystä. Tässä Karhuvaara sanoi, että työnohjaus ei ole pysyvä prosessi, vaan korkeintaan 2 vuotta. Tässä minun käsitykseni on eri. Silloin kun puhutaan nimenomaan sosiaali- ja

3.5.2017

---

terveysalalla vaativaa asiakastyötä tekevistä työntekijöistä se työnohjauksen tarve on jatkuva ja pysyvä.

Tässä minusta sellainen näkökulma, joka on tärkeä, on se, että työnohjauksen merkitys ei ole yksistään työhyvinvoinnin tukeminen, vaikka totta kai se on tärkeitä työhyvinvoinnin kannalta, mutta että silloin kun työntekijä toimii hyvin voimakkaasti tunnekuormittavissa tilanteissa ja hyvin vaativissa vuorovaikutussuhteissa, työnohjaus on myös hyvin tarpeellinen sen takia, että työntekijän omat henkilökohtaiset tunteet eivät väärällä tavalla vaikuta siihen asiakastyön lopputulokseen. Se on ikään kuin sellainen työn laadun ja sen työn etiikan kannalta hirveän tärkeä työväline. Sen takia ajattelen, että myös ihan asiakkaiden näkökulmasta se säännöllisen riittävän työnohjauksen tarjoaminen kaikille vaativaa asiakastyötä tekeville työntekijöille on hyvin tärkeätä.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Olen aikanaan tehnyt itse tästä työnohjaustarpeesta erikoistumisopintojen opinnäytetyön, ja tutkin erittäin tarkkaan sitä käsitettä työnohjaus. Olen edelleen sillä kannalla, että kannattaa noihin Blissin työnohjausteorioihin ja Lääkäriliiton vastaaviin tutustua, niin se selvittää, mitä tämä työnohjaus oikeasti pitää sisällään. Lisäksi olen itse tehnyt 35 vuotta vaikeasti vammaisten kanssa kotikäynti- ja muuta työtä, niin että luulen myös aika hyvin tietäväni, mitä se pitää sisällään.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Panhelainen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmääristä on valmistelussa, ja se on tulossa sosiaali- ja terveyslautakunnan käsittelyyn 16.5. kokouksessa eli ihan näin viikkoina. Mitä tulee näihin lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden palkkoihin, niin sosiaali- ja terveystoimi on tosiaan tehnyt tällaisen nimike- ja palkkalausuntopyynnön täällä kaupungin sisällä siitä, että näitä lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden palkkoja tarkistettaisiin. Minulla ei ole nyt ihan muistikuvaa siitä, onko se käynyt tämän prosessin ja missä vaiheessa se on, mutta tämä on ollut tässä käyttösuunnitelmassa viime vuonna todettuna ja liittyy siihen lakimuu- tokseen, jossa edellytetään tietyn vaiheen opintoja, jotta voi sitten toimia sosiaalityöntekijänä, ja tämä on aiheuttanut haasteita rekrytointiin, niin kuin tässä tuli esiin.

3.5.2017

Työnohjauksesta näitä terveisiä viedään, eli sosiaali- ja terveysvirasto on kilpailuttanut työnohjauksen ja sitä on käytössä laajalti. Sitten on tietysti muunkinlaisia työssä jaksamisen tukikeinoja, ja tämä on aika ajoin kyllä keskustelussa myös sote-virastossa, millä tavalla tätä työnohjausta järjestetään tai ei järjestetä. Asia on sillä tavalla kyllä jatkuvasti keskustelussa.

Valtuutettu Malin

Kiitos apulaiskaupunginjohtajalle tästä selvityksestä. Olisin oikeastaan vielä tarkentanut sitä, että kun tässä on ollut aiemmin aika paljon huolta siitä, onko lastensuojelussa riittävä määrä päteviä sosiaalityöntekijöitä, niin siinä yhteydessä tosiaan oli tehty selvitys tästä työn houkuttelevuuden lisäämisestä ja myös tämä palkantarkistuksen mahdollisuus. Tässä käyttösunnitelman yhteydessä tehtiin päätös, että selvitetään mahdollisuudet, että myös muussa sosiaalityössä oltaisiin tehty houkuttelevuuden lisäämisen hanke ja mahdolliset palkantarkistukset. Siitä asiasta olisin kysynyt, että onko tämä asia edennyt johonkin.

Apulaiskaupunginjohtaja Panhelainen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minun tiedossani ei nyt ole muuta kuin tämä lastensuojelun sosiaalityöntekijöitä koskeva keskustelu ja prosessi. Voi olla, että sellainen on tehty, mutta se ei ole minun tiedossani.

3.5.2017

---

233 §

Esityslistan asia nro 31

VALTUUTETTU TUOMO VALOKAISEN ALOITE TERVEYSKESKUKSEN AJANVARAUSPAL-
VELUJEN KEHITTÄMISESTÄ

Valtuutettu Valokainen

Kiitos.

Ei tässä muuta, että luin tämän vastauksen. Tässä on näitä terveyskeskushommia, niin kuin tässä on vähän aikaisemmin muutamassa aloitteessa ollut, niin kehitellään, kehitellään, kehitellään. Sitä viimeiset 4 vuotta kuullut. Tällainen jatkuva muutos sosiaali- ja terveyspalveluihin tuo ilmakehää tietojärjestelmiin, mutta se ei poista sitä totuutta, että soittaminen esimerkiksi terveysasemille on hyvin tärkeä. Soittaminen voi selvittää heti, onko tarvetta nopeaan hoitoon vai onko kysymyksessä vähäinen nuhakuume. Takaisinsoitto on hyvä, mutta jos takaisinsoittoa joutuu odottelemaan tunteja, ei ole se tarkoituksenmukaista – varsinkin jos soittaja on loukkaantunut tai saanut esimerkiksi allergisen reaktion vanhuksista puhumattakaan. Akuutti tilanne tarvitsee hyvän tavan mukaan yhteyden terveyskeskuslääkäriin, mutta nyt se on mahdotonta.

Meille tarjotaan nettipalveluita, mutta tämä vie aikaa netissä, ja netissä osaaminen on taitolaji, jota tuskin esimerkiksi masentuneella ihmisillä on. Muistuttaisin, ettei netin kanssa operointi ole todellakaan kaikille mahdollista. Törmäämme jälleen takaisinsoittopalveluun. On hyvä, jos tulevaisuudessa tämä juttu toimisi, mutta siihen on pitkä aika nimenomaan sairailta ihmisillä. Häätätilanteessa meitä kehoitetaan soittamaan 112:een, mutta kyseinen numero ruuhkautuu todella, jos siihen soiteaan ja sanotaan, että terveysasemat eivät vastaa puhelimeen. Eli tässä on tämä juttu, jota kannattaa kehittää, kehittää, kehittää, kehittää, kehittää, kehittää.

3.5.2017

---

234 §

Esityslistan asia nro 32

VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITE YMPÄRIVUOROKAUTISEN HOIDON KEHITTÄMISESTÄ

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä valtuustossa on eräissä aiemmissakin tapauksissa kiinnitetty huomiota siihen, että viranhaltijoiden esitykseen sote-lautakunnan käsittelyn kuluessa tehdyt lisäykset ovat kummasti kadonneet esityksestä, kun se tulee kaupunginhallitukseen, ja näin on tässäkin käynyt.

Sote-lautakunta otti aloitteessa esitettyyn ympärivuorokautisen hoidon tarpeen kasvuun selvästi kantaa. Se kiinnitti huomiota siihen, että palveluja tarvitsevien vanhusten määrä kasvaa ja että tämä edellyttää resurssien lisäämistä niin kotihoidossa ja muissa kotiin tarjottavissa palveluissa kuin palveluasumisessa. Myös henkilöstön jaksaminen korostaa tarvetta lisätä voimavaroja.

Aloitevastauksesta on poistettu juuri se lause, jonka lautakunta siihen lisäsi, joka oli oikeastaan ainoa lause, jossa lautakunta otti kantaa varsinaisesti aloitteessa esitettyyn palvelutarpeen kasvuun. En tässä vaiheessa enää tee vastaesitystä kaupunginhallituksen jostain syystä yksimielisesti hyväksymälle lautakunnan kannasta poikkeavalle vastaukselle, mutta ihmettelen tällaista virkamiesvalmistelua. Ihmettelen, missä määrin tällainen virkamieskäytäntö, jossa kaupunginhallituksen esittelijä poistaa asiantuntijalautakunnan lausunnosta sen ainoan kannanoton, joka asiaan on otettu, vastaa hyvää hallintotapa ja Helsingin kaupungin valtuustostrategian mukaisia periaatteita.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En nyt ota kantaa tuohon Yrjö Hakasen puheeseen tästä, mitä on poistettu ja mitä on. Ajattelin tästä asiasta sanoa muutaman sanasen. Tässä Hakasen aloitteessa on ihan oikeanlainen toive ottaa huomioon

3.5.2017

---

kasvavan ikääntyneen väestön tarpeet ja laatuvaatimukset. Tämä ei kuitenkaan aina tarkoita pelkkää ympärivuorokautista hoitoa, vaikka sitäkin toki tarvitaan. Me olemme tottuneet menneinä vuosikymmeninä vastaamaan aiempien ikäpolvien avuntarpeeseen sairaalamaisella laitoshoidolla, joka oli vielä 2000-luvun taitteessa hyvin erilaista kuin tämän päivän käsitys ikääntyneiden palveluista. Se on tavallaan taakse jäänyttä elämää. Olen tehnyt noina vuosina ulkoisen arvioinnin kaikissa Helsingin ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä, ja näky oli silloin monessa paikassa lohduton tämän päivän tilanteeseen verrattuna.

Tosin nytkin on vielä hoidossa ja palvelujen saannissa parantamisen varaa. Sitä ei voi kieltää, mutta näkisin, että nyt meidän pitäisi panostaa Hakasen mainitsemiin laatuvaatimuksiin ensisijaisesti. Meillä on uusi ikääntyneiden sukupolvi tulossa ikääntyneiden palvelujen asiakkaaksi. Heillä on erilaiset toiveet ja vaatimukset kuin menneiden sukupolvien vanhuksilla. Heidän ensisijaisena toiveenaan ei useimmin ole päästä ympärivuorokautiseen hoitoon, vaan saada sellaisia palveluja, joiden avulla he voivat elää mahdollisimman oman näköistään elämää paikka riippumatta. Hyvä tällaiseen tavoitteeseen vastaava uusi avaus muistisairaille henkilöille on muistikylä-ideologian mukaisten yksiköiden suunnittelu. Täällä on jo tänään muistaakseni moneen kertaan todettu, että eri ihmisillä on erilaisia tarpeita.

Niin kuin Hakanenkin täällä mainitsi, vanhusten määrä kasvaa, mutta hehän elävät entistä pidempään terveinä. Ne palvelut, joihin nyt kannattaisi erityisesti satsata, ovat ennakoivat palvelut: liikunta, sosiaaliset kontaktit, hyvä ravitsemus ja niin edelleen. Tämä edellyttää useiden kohdalla pientä apua esimerkiksi ulospääsyssä ja kulkemisessa palvelukeskuksiin, ruokailemaan, harrastamaan ja niin edelleen. Tällaisia pienimuotoisia palveluja meillä on todennäköisesti riittämättömästi. Tässä olisi nyt haastetta erityisesti järjestöille.

Monilla ikääntyneillä on myös paljon kuntoutuspotentiaalia, jos kunto on päässyt romahtamaan. Sikäli monimuotoisia eritasoisia kuntoutuspalveluja tai kuntoiluun motivoivia palveluja olisi hyvä olla tarjolla. Esimerkiksi ikääntyneiden liikuntapuistot sopivine välineineen eri puolilla kaupunkia, halvat bussimaksut, jotka houkuttelevat lähtemään liikkeelle, riittävästi penkkejä ulkoilureittien varrelle ja sairauksien jälkeen tehokas, riittävän pitkä kuntoutusjakso ja niin edelleen.

Sote-uudistuksen myötä meille jää vastuu kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Siinä meillä on mahdollisuus kohentaa myös ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja ehkä yhdessä järjestöjen tai yritystenkin kanssa. Toivottavasti tämä hyvinvoin-

3.5.2017

---

nin ja terveyden edistämisen suunnittelu on jo kaupungissa hyvässä vauhdissa. Sitä tarvitaan sitten jatkossa.

Kiitos.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Tuuli Kousa
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
hallintopäällikkö
förvaltningschef

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

René Hursti
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Laura Finne-Elonen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot